

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Social- och arbetsmarknadsnämnden

Plats Fredsgatan 23, Vård- och omsorgskontoret, Stora konferensen

Tid Måndagen den 10 november 2025 kl. 13.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista		
3	Ekonomirapport t o m oktober 2025, bilaga tillkommer 2025-11-07 Föredragning av Verksamhetscontroller Katarina Pettersson	2025/7	
4	Månadsuppföljning t o m oktober 2025 (omedelbart justerad), bilaga tillkommer 2025-11-07 Föredragning av Verksamhetscontroller Katarina Pettersson	2025/6	
5	Information - Åtgärdsplan budget i balans, bilaga tillkommer 2025-11-07 Föredragning av T.F Social- och arbetsmarknadschef Marina Dickfors	2025/80	
6	Verksamhetsplan 2026 - 2029 (omedelbart justerad), bilaga Föredragning av T.F Social- och arbetsmarknadschef Marina Dickfors	2025/13	3 - 24
7	Förslag Internkontrollplan 2026, bilaga Föredragning av T.F Social- och arbetsmarknadschef Marina Dickfors	2025/14	25 - 31
8	Kvinnojouren - Verksamhetsbidrag 2026, bilaga Föredragning av T.F Social- och arbetsmarknadschef Marina Dickfors	2025/90	32 - 42
9	Revidering - Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning, bilaga Föredragning av T.F Social- och arbetsmarknadschef Marina Dickfors	2025/84	43 - 99
10	Rapporter		

- 11 Ärenden avgjorda med stöd av delegation
- 12 Anmälningssärenden
- 13 Övriga frågor

Social- och arbetsmarknadskontoret
Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Verksamhetsplan Social- och arbetsmarknadsnämnden 2026 - 2029

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Delges Social- och arbetsmarknadsnämnden Verksamhetsplan för år 2026 – 2029.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att fastställa Verksamhetsplan 2026–2029 för Social- och arbetsmarknadsnämnden enligt förslag i bilaga, samt

att översända Verksamhetsplanen till Kommunstyrelsen.

Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Bilagor:

- 1 SAN Verksamhetsplan 2026 – 2029

Social- och arbetsmarknadskontoret,

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utesluta någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Social- och arbetsmarknadskontoret,

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

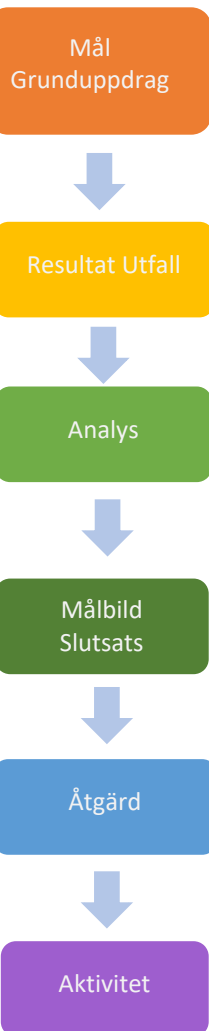
VERKSAMHETSPLAN 2026–2029

Social- och arbetsmarknadsnämnden
Social- och arbetsmarknadskontoret

INNEHÅLL

Inledning.....	4
SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN/SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSKONTORET	5
Verksamhetsansvar	5
Verksamhet 2026–2029	5
<i>Administrativt stöd</i>	8
Ekonomi.....	11
Kommunfullmäktiges utvecklingsmål.....	12
<i>Ett växande Sala</i>	12
<i>Ett hållbart Sala</i>	14
<i>Ett tryggt och rättvist Sala</i>	17

Inledning

Verksamhetsplanens syfte är att beskriva nämnden/kontorets verksamhet under, i första hand, budgetåret men även för de därpå följande planåren. Vidare är verksamhetsplanens syfte att tydliggöra måluppföljningen av fullmäktiges utvecklingsmål, samt av grunduppdraget och övergripande prioriterade områden och strategier. Dessa ska stödja och skapa likvärdighet inom alla kommunens kontor och verksamhetsområden. Strategierna möter upp kommunfullmäktiges mål och ska stärka samt stödja verksamheternas utveckling, så att de når sin fulla potential i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.

I verksamhetsplanen fastställer också nämnden fördelningen av den av fullmäktige tilldelade ekonomiska ramen. Resurserna knyts till respektive verksamhetsområde. En analys av hur de tilldelade ramarna påverkar den framtida verksamheten beskrivs. Det resultat som eventuella medel som tilldelats nämnden som särskild prioritering förväntas generera, beskrivs.

Verksamhetsplanen ska tydliggöra vår väg framåt, mot vårt mål att skapa den bästa möjliga servicen och verksamheten för kommunens invånare. Verksamhetsplanen innehåller dels en analys över vårt nuläge, dels vilka mål vi har och vad vi kommer att göra i form av åtgärder på kort- och lång sikt för att uppnå målen.

Slutsatser kring varje verksamhet skapas genom underlag från varje enhet som sedan sammanfattas i en verksamhetsplan för hela förvaltningsområdet. I planen anges även hur uppföljningen av verksamhetsplanen ska ske. Enhetschefer har det övergripande ansvaret för verksamheten inom sina respektive enheter. Genom analyser och slutsatser i verksamhetsplanen får nämnden ett välgrundat underlag för beslut.

VERKSAMHETSPLAN 2026–2029 NÄMND/STYRELSE/KONTOR

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 20XX/XXX
SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN/SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSKONTORET

Verksamhetsansvar

Nämndens ansvar regleras i Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Sala kommun. Uppdraget beskrivs i Grunduppdrag Social- och arbetsmarknadsnämnden/Social- och arbetsmarknadskontoret.

Verksamhet 2026–2029

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG (IFO) OCH ARBETSMARKNAD OCH INTEGRATION (AME)

Individ- och familjeomsorgen (IFO) omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktade insatser för barn, ungdomar och vuxna. Det som ytterst styr verksamheterna inom IFO är lagstiftningen, dess intentioner och politiskt fastställda mål och de givna ekonomiska förutsättningarna. Verksamheternas syfte är att vara ett skyddsnät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet.

IFO påverkas i stor utsträckning av politiska beslut på nationell nivå. Ändringar i arbetslöshetsersättning och sjukförsäkringen har på senare tid inneburit att ansvaret och därmed kostnaderna flyttats över från andra huvudmän till kommunen och socialtjänsten. En av de största utmaningarna med att bedriva socialtjänst är att på förhand prognostisera medborgarnas kommande behov av insatser och kostnaderna för dessa. Den utveckling som sker i samhället med ökad gängkriminalitet och psykisk ohälsa innebär att de ärenden som hanteras i verksamheten är komplexa och resurskrävande.

De förändringar som skett i socialtjänstlagen innebär att verksamheten behöver fortsätta sitt omställningsarbete för att leva upp till intentionen i lagen. I socialtjänstlagen ligger fokus på kunskapsbaserade och evidensbaserade metoder, förebyggande arbete och öppna insatser. Socialtjänsten behöver vara hållbar på sikt och nya arbetssätt testas samtidigt som ordinarie verksamhet behöver fortgå. Socialtjänsten själva kan inte lösa denna samhällsutveckling utan det behövs en tät samverkan med hälso- och sjukvården, skolan, kultur- och fritidsverksamheter samt civilsamhälle, som alla har viktiga roller i det förebyggande arbetet.

IFO har under de senaste åren haft stora svårigheter med att ha en budget i balans. Nettoavvikelsen IFO är betydligt högre än andra jämförbara kommuner. Under 2025 har flera åtgärder och insatser tagits fram för att minska kostnaderna för verksamheten. En handlingsplan är upprättad och kommer att följas och revideras vid behov. Kommande år fortsätter arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheten till den ekonomiska ram som är tilldelad. Arbetet redovisas regelbundet på nämnd.

Arbetet med stärkt beredskap inom kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänst fortgår de närmaste åren.

POLITISKA UPPDRAG FRÅN DOKUMENT BUDGET 2026 STRATEGISKPLAN 2027–2029

- Styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet.

Uppdraget hanteras under perioden genom ett systematiskt arbete tillsammans med ledning och controller för att verksamhetens resurser ska användas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

- Social- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att arbeta särskilt med förebyggande och tidiga insatser. En familjecentral i Sala kommun är en viktig del.

Verksamheten driver tillsammans med övriga samverkanspartens i den nuvarande familjecentralsliknande verksamheten arbetet med att kunna öppna en fullskalig familjecentral med en öpenförskola. Uppdraget hanteras och följs upp under Kommunfullmäktiges utvecklingsmål, Ett hållbart Sala.

- Social- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med övriga kommunala kontor identifiera övriga områden för samverkan med anledning av nya socialtjänstlagen.

Arbetet med omställning nya socialtjänstlagen pågår på flera fronter idag och arbetet fortgår kommande år. Uppdraget hanteras och följs upp under Kommunfullmäktiges utvecklingsmål, Ett hållbart Sala.

- Social- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att intensifiera arbetet med att få fler personer som står långt från arbetsmarknaden i egen försörjning, genom stärkta samverkansinsatser med näringsliv, civilsamhället och andra myndigheter.

Den samverkan som finns idag behöver utvecklas och förbättras. Bidragsreformen kommer att bli en viktig del i arbetet. Uppdraget hanteras och följs upp under Kommunfullmäktiges utvecklingsmål, Ett växande Sala.

Nämnden har en prioritering i förhållande till teknisk ram som består av:

- Kompensation för familjecentral. Medlen används till de kostnader som insatsen genererar.
- Anpassningar socialtjänstlagen och insatser för barn, unga och vuxna. Medlen används genom att utveckla nuvarande insatser (både i kvantitet och kvalitet) till målgruppen samt utveckla digitala lösningar.
- Verksamhetsbidrag till Kvinnojouren. Medlen används till att bevilja bidrag till Kvinnojouren.
- Kostnad för CMHV (centrum mot hedersrelaterat våld). Medel används till de kostnader som det innebär att vi nyttjar de tjänster som CMHV erbjuder.
- Feriearbete. Medlen används till de kostnader som feriearbetarna genererar.

- Matlådor. Medlen används till att bekosta de matlådor som verksamheten betalar till Kultur och Fritidskontoret.

BESKRIVNING AV VERKSAMHET

Barn- och ungdomsenheten (B&U)

Enheten hanterar ärenden inom myndighetsutövning barn och unga. Enhetens primära uppdrag är att genom myndighetsutövning verka för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd, stöd och behandling de behöver.

Vuxnenheten och Ekonomiskt bistånd (VE, EKB)

Enheten hanterar ärenden inom myndighetsutövning. I Vuxnenhetens uppdrag ligger att utreda och fatta beslut om stöd till personer i missbruk och beroende, våld i nära relation, lägenheter med sociala kontrakt samt handlägga ekonomiskt bistånd och socialpsykiatriärenden.

Biståndsenheten (BE)

I Biståndsenhetens uppdrag ligger att utreda, bedöma och fatta beslut om insatser enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. I arbetet ingår även att följa upp och ompröva tidigare fattade beslut.

Enheten för sociala insatser (ESI)

Verksamheterna inom enheten har ett ansvar att ge stöd och insatser till barn, unga, familjer och vuxna. Till enheten hör även Anhörigcentrum och anhörigstöd. Enheten ger även stöd utan biståndsbeslut och arbetar uppsökande och förebyggande med insatser och åtgärder i enlighet med socialtjänstlagen.

Arbetsmarknad och Integration (AME)

AME erbjuder arbetsmarknadspolitiska insatser för att stärka arbetslösas kompetens och möjlighet att göra en stegförflyttning mot arbetsmarknaden. Verksamheten erbjuder olika former av praktik, arbetsträning, arbetsmarknadsanställningar, feriearbete, kommunalt aktivitetsansvar, samordnings-team, integration och projekt. Enheten samarbetar med näringsliv, civilsamhället, samordningsförbund samt andra myndigheter och kommunala kontor.

Administrativt stöd

Verksamheten fungerar som ett stöd för Social- och arbetsmarknadskontorets kärnverksamhet och arbetar med att utreda nämnduppdrag, hantera IT-system, kvalitetsutveckling, uppdrag av olika karaktär samt övriga administrativa uppgifter. Enheten ger även stöd till Vård- och omsorgskontoret.

OMVÄRLDSFAKTORER OCH FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETEN

Utmaningar demografi och kompetensförsörjning

SCB:s senaste befolkningsprognos påvisar att antalet barn fortsätter att minska samtidigt som antalet äldre ökar. Antalet invånare i Sverige som är 85 år eller äldre förväntas öka med drygt 60 procent fram till 2034. Vilket innebär en kraftig expansion av målgruppen för äldreomsorgen. Antalet äldre ökade kraftigt under föregående tioårsperiod, men förändringen kommande tioårsperiod är större. Ökningen kan innebära ett ökat tryck på biståndsenheten som arbetar med att hantera de ansökningar som äldre gör gällande behov av tex hemtjänst och särskilt boende. Även om antalet barn minskar så kan det ändå innebära många komplexa barn och ungdomsärenden som kräver omfattande insatser från verksamheten.

Det har under en period varit en utmaning att få socionomer att stanna kvar inom myndighetsutövningen som utreder barn- och ungdomsärenden. Utvecklingen i Sala följer trenden som finns i övriga landet vilket är att de flesta barnavårdsutredare efter ett fåtal år väljer att sluta och byta till andra uppdrag inom kommunen, regionen eller privata aktörer. Det innebär att det ofta är unga, nyexaminerade socionomer som ska handlägga de allra svåraste ärendena rörande barn och ungdomar. Personals kompetens och kontinuitet är av största vikt för att uppnå rättssäkerhet och upprätthålla god kvalitet i arbetet.

För att klara kompetensförsörjningen behöver verksamheten fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. En av förutsättningar för att lyckas är att utveckla en god psykosocial arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv inom nämndens verksamhetsområde. Yrkesresan är ett sätt att satsa på kompetensutveckling inom socialtjänsten som bland annat innehåller introduktion och långsiktig kompetensutveckling för socialtjänstens medarbetare. Yrkesresan är ett samarbete mellan SKR, Socialstyrelsen och Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS). Sala är sedan flera år tillbaka anslutna till Yrkesresan.

Digitalisering

För att möta nuvarande och kommande behov behöver kontoret hitta nya arbetssätt och verktyg för att bedriva välfärd. Digitalisering och välfärdsteknik är en del i den omställningen. Den digitala samhällsutvecklingen ställer nya krav på kommunen att stärka sin innovativa förmåga för att kunna motsvara de behov och önskemål som befolkningen efterfrågar, samtidigt som rättssäkerhet, personlig integritet och övriga lagkrav ska efterlevas.

Välfärdsbrottslighet

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) drabbar välfärdsbrottslighet allt fler kommuner och myndigheter. Välfärdsbrottslighet innebär att företag, föreningar eller privatpersoner utnyttjar välfärdssystemet på olika sätt, ofta för ekonomisk vinning eller för att få olämpliga fördelar. Det kan handla om att ta emot ersättningar eller bidrag man inte har rätt till, lämna falsk dokumentation eller inte leverera den service som avtalats.

För att öka skyddet av våra välfärdssystem behöver verksamheten höja kunskapsnivån och skapa en struktur i organisationen för att arbeta med dessa frågor. SKR har arbetat fram ett stöd för att stärka kommunerna i arbetet mot välfärdsbrottsligheten.

PÅGÅENDE UTREDNINGAR I LANDET

Bidragsreformen

Bidragsreformen är en omfattande förändring av det svenska bidragssystemet. Syftet är att minska bidragsberoendet, stärka arbetslinjen och göra det mer lönsamt att arbeta än att leva på bidrag. Reformen innehåller fler delar: Ett aktivitetskrav för försörjningsstödet, ett bidragstak samt kvalificeringskrav till välfärden. Till reformen ges ett generellt statsbidrag. Utifrån detta behöver verksamheten säkerställa att bidraget används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för att möta de nya behoven som reformen innebär.

Aktivitetskrav för försörjningsstöd:

Vuxna som är arbetsföra och får försörjningsstöd ska omfattas av ett aktivitetskrav. Det innebär att kommunerna måste erbjuda aktiviteter, till exempel språkinlärning, arbetsplatsförlagda insatser och jobbsökande aktiviteter och att personen måste delta för att fortsätta få stödet. Syftet är att bryta ett långvarigt bidragsberoende och i stället få in fler i arbete eller utbildning.

Aktivitetskravet förväntas få stora konsekvenser för både individ- och familjeomsorgen, arbetsmarknadsenheten och integration. För IFO innebär reformen ett tydligt skifte från renodlad handläggning av försörjningsstöd till ett mer arbetsinriktat uppdrag. Handläggarna behöver säkerställa att varje biståndstagare deltar i aktiviteter som stärker arbetsförmågan eller leder närmare egen försörjning. Det kräver tätare uppföljningar, fler samverkansmöten och mer dokumentation. Samtidigt kan det leda till ökade konflikter eller avslag när personer inte uppfyller aktivitetskravet, vilket riskerar att skapa mer administration och större behov av stöd i form av motiverande samtal och individuella planer.

För arbetsmarknadsenheten innebär aktivitetskravet en ökning av antalet deltagare i kommunala arbetsmarknadsinsatser. Kommunen behöver erbjuda fler arbetsplatsförlagda praktikplatser och arbetsförberedande program och sysselsättningsinsatser. För integrationsverksamheten får aktivitetskravet särskilt stor betydelse. Många nyanlända med försörjningsstöd kommer nu omfattas av krav på aktivitet redan från början, vilket kan påskynda etableringen men också skapa svårigheter för dem som ännu inte har tillräckliga språkkunskaper eller sociala förutsättningar.

Skola och barnomsorg behöver vara införstådda i att även de som går på försörjningsstöd och inte jobbar behöver ha rätten till heltid för sina barn enligt förslaget som träder i kraft 1 juli 2026.

Bidragstak:

Ett bidragstak som gör det mer lönsamt att arbeta än att leva på bidrag införs. Det ekonomiska biståndet är tänkt att vara det yttersta skyddsnätet när människor tillfälligt inte kan försörja sig själva. Det ska inte vara en långsiktig lösning. För att det ekonomiska biståndet ska beviljas mer enhetligt över landet, avser regeringen förtydliga regelverket så att riksnormen utgör ett tak för hur mycket kommunerna får bevilja för denna del av biståndet. Ikraftträdande 1 januari 2027.

Kvalificering till välfärden:

Det ska ställas högre krav på människor som kommer till Sverige att kvalificera sig till den svenska välfärden, och det är viktigt att de som får tillgång till förmåner också bidrar till samhället genom att arbeta. Förväntad konsekvens för verksamheten är en ökning av ansökningar och ökade kostnader då medborgare inte kvalificerar sig till välfärden och försörjningsstöd blir sista instansen att bevilja ekonomiska ersättningar. Ikraftträdande 1 januari 2027. Förslaget gäller de som bosätter sig i Sverige från och med detta datum.

- Samsjuklighetsutredningen

Samsjuklighetsutredningen föreslår en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende. Huvuddraget i förslaget innebär att all behandling av skadligt bruk och beroende, även tvångsvård ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Förväntad konsekvens för kommunerna är främst att de ska fokusera mer på traditionella sociala insatser som boende, sysselsättning och vardagsstruktur, medan regionerna får ett tydligare huvudmannaskap för att samordna vård och behandling för personer med både beroende och annan psykiatrisk problematik. Kommunens samordning kan medföra vissa kostnader för kommunerna. Det finns ingen tydlig tidpunkt när förändringarna träder i kraft.

- Personlig assistans

En tidigare utredning har utrett ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans, vilket är en modell där Försäkringskassan skulle vara ensam ansvarig för assistansen. Målsättningen är att skapa en mer likvärdig och rättssäker bedömning av assistansbehov, samt att bekämpa välfärdsbrottslighet. Kommunerna behöver anpassa sina metoder för behovsbedömning till Försäkringskassans standard för att överföringen ska underlättas. Detta kan kräva utredningsinsatser hos kommunerna. Förändringen innebär att en justering i de generella statsbidragen i det kommunala utjämnningssystemet, utfall för kommunerna är idag oklart. Lagändringarna skulle träda i kraft 1 januari 2026 men på grund av att förutsättningarna inte är tillräckligt utredda dröjer det till förändringarna träder i kraft, oklart när det sker.

Ekonomi

Driftbudget

Tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader	222 261	182 021	204 286	210 619	217 359	224 314
Intäkter	-26 204	-22 105	-26 757	-29 225	-31 120	-33 459
Summa	196 057	159 916	177 529	181 394	186 238	190 855

Ingen större förändring i totala intäkter och kostnader förväntas ske förutom en årlig uppräkningskommande år.

Verksamhetens nettokostnader

Tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nämnd-och styrelseverksamhet	1 236	1 301	1 341	1 382	1 425	1 470
IFO	140 835	108 478	121 110	123 088	125 853	128 300
LSS-verksamhet	25 270	22 628	27 141	27 970	28 845	29 746
Omsorg om äldre och funktionshindrade	13 152	11 782	9 542	10 066	10 705	11 392
Arbetsmarknad och integration	15 565	15 727	18 395	18 888	19 410	19 947
Summa	196 057	159 916	177 529	181 394	186 238	190 855

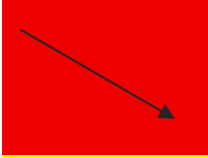
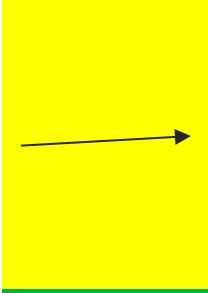
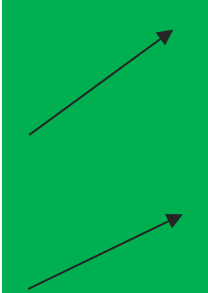
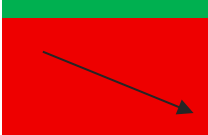
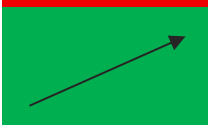
Fördelningen av driftsramar per verksamhetsområde är gjord helt utifrån fördelningen enligt Sala kommuns budgetmodell.

Kommunfullmäktiges utvecklingsmål

ETT VÄXANDE SALA

Detta mål behandlar områden växande, som har flera dimensioner. En viktig dimension är att individer ges möjlighet att utvecklas och växa som individer, i ett livslångt lärande. En annan dimension är att kommunen också växer befolkningsmässigt och ekonomiskt hållbart.

Sala ska erbjuda attraktiva boenden och verka för arbetstillfällen, stärkt näringsliv och bra utbildning i hela kommunen.

Grunduppdrags-mål	Indikator	Nyckeltal	2023	2024	2025	Utveckling
Stärka individers möjligheter till självförsörjning	Arbetsmarknadsetablering	Andel inskrivna arbetslösa (16–65 år, juli)	634	599	726	
Öka delaktighet och inflytande	Arbetsmarknadsinsats	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	32	30	Publ 2026	
Stärka individers möjligheter till självförsörjning	Arbetsmarknadsinsats	Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv. 16-19 år	13,8	16,1	Publ v 49 2025	
Stärka individers möjligheter till självförsörjning	Arbetsmarknadsinsats	Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd (antal)	305	251	227	
Ekonomisk och social trygghet	Ekonomiskt bistånd	Andel långvariga biståndsmottagare	45,2	49,0	Publ v 24, 2026	
Ekonomisk och social trygghet	Ekonomiskt bistånd	Andel hushåll med ekonomiskt bistånd	296	280	Publ v 24, 2026	

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2026

Under juli 2025 rapporterade Sala kommun en total arbetslöshet på 6,8 procent. Det är en ökning jämfört med samma tidpunkt i fjol (+1,2 procentenheter). Sett till antalet personer betyder det att 726 av 10 544 invånare i åldern 16 till 65 år i Sala kommun var inskrivna som arbetssökande (127 fler än i juli i fjol).

Arbetslösheten ökar i 9 av 10 kommuner i Västmanland och även om arbetslösheten i Sala ökar, så ligger den fortfarande under snittet i hela Västmanlands län (6,8 procent i kommunen, jämfört med 8,6 procent i hela länet). 184 av 290 kommuner har högre arbetslöshet i dag än för ett år sedan.

Arbetslösheten bland utlandsfödda och ungdomar stiger betydligt. En viktig orsak är den generella ekonomiska konjunkturen. Vid sämre tider minskar efterfrågan på arbetskraft. Utlandsfödda och unga utan tidigare erfarenhet är ofta de första som drabbas. I juli 2025 var antal lediga jobb 101 och antal nya jobb 120. En minskning jämfört med samma period 2024 då antal lediga jobb var 140 och antal nya jobb var 141.

I juli hade 258 Salabor varit arbetslösa i minst ett år. En ökning med 14 personer jämfört med samma period föregående år. Antalet som står allra längst från arbetsmarknaden, som varit utan arbete i minst två år, är detsamma jämfört med samma period 2024. Andelen långtidsarbetslösa i Sala är den lägsta i Västmanlands län.

Ovanstående statistik visar på att de insatser som verksamheterna gjort gällande långtidsarbetslösa i Sala har gett effekt. Ökningen av antalet arbetslösa ungdomar är inte positiv men ökningen av antalet ungdomar i KAA visar på att den uppsökande verksamheten ger resultat och att fler ungdomar erbjuds aktivitet än tidigare. För att fortsätta minska arbetslösheten i Sala behöver vi fokusera på att öka samverkan mellan kommunens olika förvaltningar, få fler personer i praktik, erbjuda riktade utbildningsinsatser och fortsätta utveckla kontorsövergripande samverkan samt samverkan mellan Arbetsmarknadsenheten och Ekonomiskt bistånd.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktiges utvecklingsmål behöver kontoret

Arbeta systematiskt med personer så att de ges möjlighet att utvecklas och växa som individer. Målet är att fler individer kommer ut i arbete/studier och antal hushåll som erhåller försörjningsstöd minskar.

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

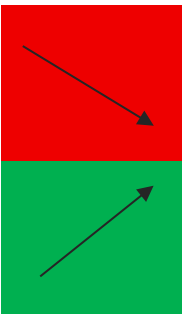
Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Arbeta med individer som bedöms ha arbetsförmåga (EKB, AME)	Utöka intern samverkan. Skapa rutiner och processflöden	Enhetschef	2026	Delår/Bokslut Indikator Kolada
Stärka extern samverkan (AME)	Utöka samverkansinsatser med näringsliv, civilsamhället och andra myndigheter	Enhetschef /Verksamhetschef	2026	Delår/Bokslut
Stärka individers möjligheter till självförsörjning (AME)	I KAA uppdraget utöka samverkansinsatser med skola, socialtjänst och arbetsmarknadsenhet.	Enhetschef	2026	Delår/Bokslut Indikator Kolada

ETT HÅLLBART SALA

Detta mål behandlar områdena hållbarhet, fokus på människors hälsa och välmående genom hela livet. Sala ska vara en socialt hållbar kommun för människor i alla livsskeden, och arbetar innovativt för ökad mångfald och välfärd. Kommunen värnar om naturtillgångar och strävar efter ekologisk mångfald och att bli fossilfri. Kulturarvet vårdas noggrant, och vi bygger för framtiden med respekt för kulturella värden. Goda kommunikationer utnyttjar närheten till större städer och natur- och kulturvärden. Resurser ska användas för god ekonomisk hushållning med långsiktiga investeringsplaner och tydliga prioriteringar.

Grunduppdragsmål	Indikator	Nyckeltal	2023	2024	2025	Utveckling
Minska ojämlikhet i levnadsvillkor	Social utsatthet	Aktualiseringar vuxna utsatta för våld i nära relation	37,4	48,9	Publ v 23, 2026	
Minska ojämlikhet i levnadsvillkor	Missbruksvård	Köpt missbruksvård (andel %)	58,1	39,5	Publ v 14, 2026	

Minska ojämlikhet i levnadsvillkor	Barn och unga, placering familjehem någon gång under året	Antal B&U placeringar per 1000 invånare	9,2	14,5	Publ 2026	
Minska ojämlikhet i levnadsvillkor	Invånare 80 + med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Antal invånare	13,8	14,6	Publ 2026	

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2026

Beträffande aktualiseringar ”vuxna utsatta för våld i nära relation” så ser vi en ökning. Resultatet är hämtat från Kolada. Sala jämförs med två andra kommuner och utifrån dessa ligger Sala i mitten. Resultat för riket saknas. Resultatet påvisar att fler våldsutsatta individer aktualiserats vilket kan bero på att verksamheten har fått bättre verktyg och metoder för att upptäcka utsatthet. Detta leder även till att flera kan erbjudas stöd och hjälp i större utsträckning än tidigare. Antalet vuxna som fått en insats har ökat. Kompetenshöjande insatser hos medarbetarna har gett en ökad förståelse och kunskap kring området våld i nära relationer. Det har också lett till förbättrad samsyn och samverkan. De rutiner och arbetsprocesser som har tagits fram och implementerats i verksamheterna är värdefulla verktyg. Aktiviteterna och insatserna som bedrivs idag bedöms ha gett en positiv effekt för måluppfyllelsen. Det är av stor vikt att kunna fortsätta med de utbildning/kompetenshöjande insatserna främst till de nya medarbetarna som börjar. I dagsläget används statsbidrag för att kunna erbjuda utbildningar och det är oklart om det kommande period kommer finnas nya statsbidrag att söka. Arbetet fortgår enligt de styrande dokument som finns i verksamheterna för att bibehålla resultat och strävan efter att ytterligare förbättra resultatet.

Kostnad för missbruksvård har under 2024 minskat jämför mot 2023. Kostnad för missbruksvården vuxna låg under 2024 något lägre än riket utifrån redovisning i Kolada. Utfallet per sista september 2025 visar att kostnaden för missbruksvården fortsatt att minska jämfört med förra året. Vuxenheten har de tidigare år haft ca 1–2 aktuella LVM ärenden (lag om vård av missbrukare i vissa fall). Vård för LVM är mer kostsamma än vård på hemmaplan. Under 2024 hade Vuxenheten inget pågående LVM, vilket bidragit till en lägre vårdkostnad. Flera av de placeringar som var aktuell under 2023 hade en hög grad av samsjuklighet vilket också bidragit till dyrare placeringar. För att kunna vända trenden och sänka kostnad för vuxenplaceringar har tydliga rutiner skapats. Nya arbetsprocesser har implementerats som bidragit till en kvalitetshöjning genom bättre matchningar vid placering, strukturerat arbete inför, under och vid hemtagning av individer som är aktuella för externvård. Tydliga gemensamma mål från ledning till handläggare har gett resultat. Enheten fortsätter att arbeta med de rutiner och processer som finns på enheten för att bibehålla eller förbättra målbilden.

Beträffande barn och unga som varit placerat i familjehem någon gång under året ser vi en ökning mellan 2023 och 2024. Resultatet är hämtat från Kolada och Sala jämförs med sju andra kommuner i landet och ligger i stort sett på samma nivå som fyra av kommunerna, två kommuner har nästa dubbelt så högt antal som Sala. En kommun ligger betydligt under Sala. Det pågår ett intensivt arbete med att minska antalet barn och unga som är placerade. Grunden för att kunna erbjuda och ge stöd och hjälp på hemmaplan är skapade. Reviderade riktlinjer, nya arbetsprocesser och samverkan med öppenvården är några av de faktorer som förväntas kunna leda till att minska placeringarna kommande period. Utifrån upprättad handlingsplan finns en tydlighet i de aktiviteter och åtgärder som ska leda till måluppfyllelse kommande period. Handlingsplanen följs upp regelbundet och revideras vid behov utifrån beslut från nämnd.

Kommunen har de senaste åren ökat andelen invånare 80 + med hemtjänst i ordinärt boende. Verksamheten arbetar för att bibehålla andelen eller öka om möjligt.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktigesutvecklingsmål behöver kontoret:

Upptäcka våld, bedöma risk, ge stöd till våldsutsatta och ge förövaren insatser för att upphöra med sitt våld. Målet nås genom fortsatt arbete med nuvarande processer och styrande dokument.

Sänka placeringskostnaderna för vuxna och minska andelen placeringar av barn och unga. Målet nås genom implementering av socialtjänstlagen med fokus på det förebyggande arbete och tidiga insatser samt följa den handlingsplan som finns för budget i balans. Att öppna en familjecentral är en del i de förebyggande och arbetet är prioriterat under kommande år.

Vad gäller måttet invånare 80 + med hemtjänst i ordinärt boende så är målet att öka andelen i ordinärt boende. Målet nås genom att arbeta förebyggande, tidiga insatser och samverkan med andra professioner.

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

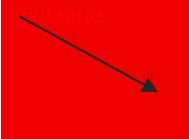
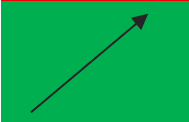
Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Förebyggande och tidiga insatser	Samverkan och driva arbetet vidare med övriga professioner för att öppna en Familjecentral	Kontorschef	2026	Delår/Bokslut

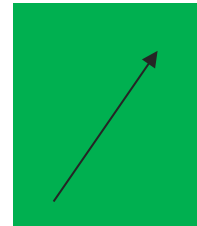
Förebyggande och tidiga insatser (VE, ESI)	Kompetenshöjande insatser, våld i nära relationer Erbjuda och utveckla stödinsatser för ökad tillgänglighet	Enhetschef	2026	Delår/Bokslut Indikator Kolada
Förebyggande och tidiga insatser (ESI)	Erbjuda stöd på hemmaplan för att sänka vårddygn vuxna och sänka placeringar barn och unga.	Enhetschef	2026	Delår/Bokslut Indikator Kolada
Äldre ska kunna bo kvar så länge som möjligt i ordinarie boende (BE)	Stöd till individer att bevara sin självständighet. Preventiva insatser, rehabilitering och fokus på "det friska"	Enhetschef	2026	Bokslut Indikator Kolada

ETT TRYGGT OCH RÄTTVIST SALA

Detta mål behandlar att skapa insyn och inflytande för våra medborgare, föreningar och näringsliv för att stärka trygghet och demokrati. Kommunmedborgare ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Tillsammans arbetas det för ett jämlikt och jämställt samhälle där alla bidrar till varandras trygghet. Delaktighet ökar förtroendet.

Grunduppdragsmål	Indikator	Nyckeltal	2023	2024	2025	Utveckling
Öka delaktighet och inflytande	Delaktighet/upp-följning	Öppenvårdsinsatser vuxen inkl VIR. inkl öppen ingång	*	200 (helår)	66 (delår)	
Öka delaktighet och inflytande	Delaktighet/upp-följning	Öppenvårdsinsatser barn och unga inkl öppen ingång	*	129 (helår)	130 (delår)	

Trygga rättssäkerhet och likabehandling	Rättssäkerhet/likabehandling	Egenkontroll SoL, egen statistik	*	*	*
Trygga rättssäkerhet och likabehandling	Rättssäkerhet/likabehandling	Egenkontroll LSS, egen statistik	*	*	*
Trygga rättssäkerhet och likabehandling	Andel handläggare med adekvat utbildning	Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	62,5	80	Publ 2026

*saknas uppgifter, nytt för 2026

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2026

Gällande öppenvårdsinsatser för barn och unga samt vuxna utsatta för våld i nära relationer så ser vi en ökning av insatser till barn och unga. En stor del av den ökningen är dels att nya socialtjänsten gett en ökad möjlighet till att bedriva ett förebyggande arbete och tidiga insatser. Den utökade samverkan som sker intern och externa har också bidragit till att öppenvårdsinsatser till barn och unga ökat. Verksamheten har även arbetat mycket med att sprida kunskap om socialtjänsten uppdrag med fokus på att ge stöd och hjälp till föräldrar utan att det behöver föregås av en utredning.

Vi ser att öppenvårdsinsatserna till vuxna ha minskat. En av anledningarna tros vara att det på enheten varit ottydligt hur statistik ska föras då det inte finns något stöd för statistik i verksamhetssystemet. Detta är en ett förbättringsområde för verksamheten att arbeta vidare med. Det har inte inkommit några indikatorer på att färre individer söker för att få stöd och hjälp. Verksamheten behöver fortsätta arbetet med att implementera socialtjänstlagen i sina olika områden.

Nytt för 2026 är att Biståndsenheten utvecklar sin ärendegranskning detta för att kontrollera rättssäkerheten och att vi arbetar utifrån *Individens behov i centrum* (IBIC) modellen. Arbetet skall säkerställa rättssäkerhet och likabehandling genom egenkontroller av beslut som fattas med stöd av socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Beträffande handläggare (barn och unga) med socionomutbildning med minst ett års erfarenhet av barnutredningar så ligger Sala i stort sett på samma nivå som liknande kommuner och i riket. För verksamhetens del så är resultatet förbättrat jämfört mot 2023. Verksamheten har

ökat sin medvetenhet och krav vid nyrekryteringar av utredare till barn och unga. Verksamheten har fortsatt för avsikt att endast anställa socionomer till utredare på barn och unga utifrån rådande lagkrav. I perioder har det varit svår rekryterat just till dessa tjänster. På IFO finns det två resurshandläggarna (socionomer) som finns att tillgå i de fall det blir ett glapp under rekryteringen.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktigesutvecklingsmål behöver kontoret:

Arbeta för att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad. Fokus på att sänka trösklarna och erbjuda snabbare insatser.

Verksamheten skall i sin handläggning agera korrekt, opartiskt och utan godtycke, samtidigt som alla bedöms på ett likartat sätt i liknande ärenden.

Handläggare som hanterar barnutredningar skall ha socionomexamen.

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Delaktighet och inflytande	Implementering av förändringarna i socialtjänstlagen	Enhetschefer/verksamhetschef	2026	Delår/Bokslut
Rättssäkerhet/likabehandling (BE)	Göra egenkontroller enligt upprättad mall	Enhetschef	2026	Bokslut
Rättssäkerhet/likabehandling	Vid nyanställningar krav ställa att endast socionomer anställs som utredare på Barn – och ungdomsenheten	Enhetschef (B&U)	2026	Bokslut Indikator Kolada

Social- och arbetsmarknadskontoret
Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Förslag Internkontrollplan 2026

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Delges Social- och arbetsmarknadsnämnden förslag till Internkontrollplan för 2026. Förslaget skall presenteras och godkännas inför fastställande beslut av Interkontrollplanen 2026 som sker vid nästkommande sammanträde i december 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Besluter kommer inte att innebära några ekonomiska konsekvenser.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att godkänna förslag till Internkontrollplan 2026.

Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Bilagor:

- 1 Förslag Internkontrollplan 2026
- 2 Ny riskanalys internkontrollplan 2026

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utesluta någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

INTERNKONTROLLPLAN 2026

SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMND – SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSKONTORET

Kontroll-område	Risk	Kontrollaktivitet	Kontrollfrekvens	Uppföljningsansvarig	Rapporterings-tillfälle	Rapporteras till
Efterlevnad av lagar, regler, tecknade avtal och övriga styrdokument	Felaktiga utbetalningar	Efterlevnad av befintliga rutiner och arbetssätt	2 ggr/år	Verksamhetschef	Delårsbokslut och Årsbokslut	SAN
Efterlevnad av lagar, regler, tecknade avtal och övriga styrdokument	Bristfällig information om ekonomiskt utfall	Efterlevnad av befintliga rutiner och arbetssätt	2 ggr/år	Verksamhetschef och verksamhetscontroller	Delårsbokslut och Årsbokslut	SAN
Beslutade mål och/eller aktiviteter i verksamhetsplan	När ej lagens krav på tidiga insatser enligt Nya socialtjänstlagen	Följ upp förebyggande och tidiga insatser i verksamheterna	Årligen	Verksamhetschef	Årsbokslut	SAN

RISKANALYS INTERN KONTROLL 2026

SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMND - ANGE KONTOR

Riskidentifiering			Riskvärdering			Riskhantering	Riskkontroll
Kontrollområde	Händelse	Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Befintliga rutiner och arbetssätt för riskhantering	Åtgärd
Efterlevnad av lagar, regler, tecknade avtal och övriga styrdokument	Välfärdsbrottslighet	Felaktiga utbetalningar	4	3	12	Kontroll av utbetalningar enligt rutin. Följa upp beslut.	Kontrollpunkt till Interkontrollplan
Efterlevnad av lagar, regler, tecknade avtal och övriga styrdokument	Avtalstrohet	Vitesföreläggande	2	4	8	Efterlevnad av befintliga rutiner och arbetssätt	Kontrollpunkt ej till Interkontrollplan
Efterlevnad av lagar, regler, tecknade avtal och övriga styrdokument	Prognossäkerhet	Bristfällig information om ekonomiskt utfall	3	3	9	Efterlevnad av befintliga rutiner och arbetssätt	Kontrollpunkt till Interkontrollplan
Grunduppdraget utförande – Kvalitet	Rekrytering av medarbetare	Avsaknad av medarbetare som är behöriga för sitt uppdrag	2	4	8	Befintligt arbetssätt genom kontroll av vakanta tjänster och avstämning kring ev. avsaknad av rätt behörighet sker ute på enheterna.	Kontrollpunkt ej till Interkontrollplan
Grunduppdraget utförande – Kvalitet	Verkställa biståndsbeslut inom lagstadgad tid	Klarar ej att verkställa beslut inom lagstadgad tid	3	2	6	Antal ej verkställda beslut	Kontrollpunkt ej till Interkontrollplan

Grunduppdraget sutförande – Kvalitet	Hantering av avvikelser	Att ansvariga chefer inte hinner med att hantera avvikelser	2	4	8	Efterlevnad av befintliga rutiner och arbetssätt	Kontrollpunkt ej till Interkontrollplan
Beslutade mål och/eller aktiviteter i verksamhetsplan	Hanterbarhet vid negativ påverkan i verksamheter	Ingen kunskap om beredskapshantering vid kris	2	4	8	Antal utbildade i krisberedskap	Kontrollpunkt ej till Interkontrollplan
Beslutade mål och/eller aktiviteter i verksamhetsplan	Tidiga insatser	Når ej lagens krav på tidiga insatser enligt Nya socialtjänstlagen	3	4	12	Följ upp förebyggande och tidiga insatser i verksamheterna	Kontrollpunkt till Interkontrollplan

RISKIDENTIFIERING

Kontrollområden: Kommunövergripande kontrollområden beslutas av KS och varje nämnd ska bedöma riskerna i den egna verksamheten inom kontrollområdena. Nämndsövergripande kontrollområden anges i riktlinje.

Händelse: Här anges vilken händelse som man bedömt.

Risk: Här beskrivs vad risken består av, vad kan hända? (Allt man kan komma på tas upp för att riskvärderas)

RISKVÄRDERING

Sannolikhet: Hur sannolikt är det att risken inträffar? Bedömning görs enligt skala 1–4.

Konsekvens: Hur allvarig är konsekvensen av det inträffade? Bedömning görs enligt skala 1–4.

Riskvärde: En samlad bedömning görs av risken utifrån resultatet av bedömningen av sannolikhet och konsekvens.

RISKHANTERING

Befintliga rutiner och arbetssätt för riskhantering: Finns det riktlinjer/rutiner för att hantera risken? Beskriv på vilket sätt och av vem/vilken funktion som risken hanteras. (Kan vara ett underlag till att förstå riskvärderingen)

RISKKONTROLL:

Åtgärd: Ska risken vidare till internkontrollplan eller bedöms riskhanteringen vara tillräcklig? POLITISKT BESLUT.

Social- och arbetsmarknadskontoret
Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Kvinnojouren – Verksamhetsbidrag 2026

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Årlig förfrågan av Kvinnojouren i Sala om verksamhetsbidrag för år 2026.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kommer inte att innebära några ekonomiska konsekvenser utanför ram.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att bevilja Kvinnojouren i Sala verksamhetsbidrag med 368 655 kronor enligt uppräknings med KPI för verksamhetsåret 2026.

Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Bilagor:

- 1 Kvinnojouren – Anhållan om verksamhetsbidrag 2026

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utesluta någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Föreningen Kvinnokraft

SALA KOMMUN Vård och omsorg	
Ink. 2025 -10- 2 0	
Diarienum	Aktbilaga

Till

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Sala kommun

Anhållan om verksamhetsbidrag för 2026

Föreningen Kvinnokraft – Kvinnojouren i Sala anhåller härmed om verksamhetsbidrag för 2026.

Verksamhetsbidraget har sedan 2023 uppräknats med KPIF, ett konsumentprisindex med fast ränta, enligt beslut från Vård-och omsorgsnämnden 2022-11-17, VON § 106.

Föreningen har vid sitt höstmöte 16 oktober antagit bifogad verksamhetsplan samt preliminär budget för 2026.

Föreningen har ansökt hos Socialstyrelsen enl. förordningen (2022:257) statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet för två år 2026 och 2027. Beslutet kommer att meddelas under februari 2026 och en relevant budget kommer då att kunna utformas av styrelsen. Av den anledningen är bifogad budget preliminär för 2026 och resultatet är helt avhängigt av statsbidraget.

Sala 20 oktober 2025

Eva Sterner

Ordförande

Föreningen Kvinnokraft – Kvinnojouren i Sala

Postadress: Kvinnojouren Sala, Box 39, 733 21 Sala

E-postadress: sala@roks.se

Protokoll Höstmöte 2025
Höstmöte i Föreningen Kvinnokraft

Torsdag den 16 oktober 2025, kl 18.00 - 20.30
Plats: Föreningens lokal, Kvarngatan 4, Sala.

Närvarande; enligt bifogad närvarolista

1. Mötets öppnande

Ordförande Eva Sterner öppnar mötet.

2. Upprop och fastställande av röstlängd

Mötet beslutar att godkänna aktuell röstlängd med hjälp av upprättad närvarolista á 14 medlemmar. Närvarolistan läggs som bifogad bilaga till protokollet.

3. Fråga om höstmötets behöriga utlysande

Mötet utlystes den 1 oktober via en kallelse på mailen. Beslutas att mötet är behörigt utlyst.

4. Val av mötesordförande

Mötet godkänner Eva Sterner som mötesordförande.

5. Val av mötessekreterare och två justeringskvinnor samt två rösträknarskor

Mötet beslutar att välja Anna Johansson till mötessekreterare.

Till justeringskvinnor tillika rösträknarskor väljs Sandra Lundblad och Anna-Karin Moberg.

6. Fastställande av dagordning

Mötet fastställer dagordningen.

7. Fastställande av verksamhetsplan för nästkommande år.

Mötet godkänner och fastställer föreslagen verksamhetsplan för 2026.

8. Fastställande av medlemsavgift för nästkommande verksamhetsår

Medlemsavgiften är nu 150 kr för privatpersoner och 300 kr för föreningar per år.

Mötet godkänner och fastställer att medlemsavgiften förblir oförändrad för nästkommande verksamhetsår 2026.

9. Fastställande av budget för nästkommande verksamhetsår

Eva Sterner redovisar den preliminära budgeten för nästkommande verksamhetsår och mötet godkänner och fastställer föredragen preliminär budget inför 2026.

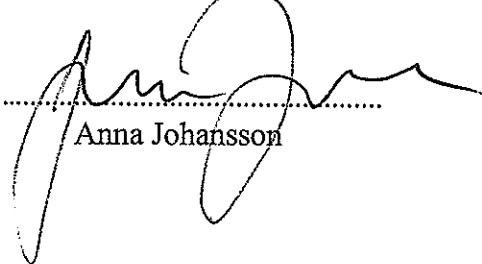
10. Övriga frågor

Anna-Karin Moberg ställer frågan kring föreningens ansökan om tillstånd från Inspektionen för Vård och Omsorg för att bedriva skyddat boende. Ordförande Eva Sterner informerar om att styrelsen arbetar med frågan och återkommer med besked.

11. Mötets avslutande

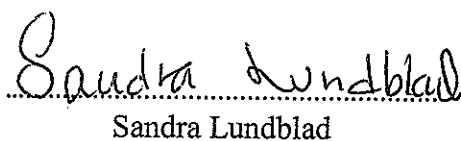
Ordförande Eva Sterner avslutar höstmötet klockan 19.15.

Mötessekreterare

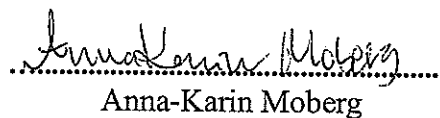

.....
Anna Johansson

Justeras

.....
Sandra Lundblad

.....
Anna-Karin Moberg

Närvarolista
Kvinnojouren i Sala
Höstmöte 16 oktober 2025

Sandra Lundblad

Beith Pettersson

Perilla Klingberg

Karin Karlsson

Örn Sjöström

ANNA JOHANSSON

1/se Lindblom

Madeleine Olsson

Helen Keränen

Maja Berglund

Emelie Löfling

Ina Lehtinen

Anna-Karin Moberg

SECILIA LINDH

Föreningen Kvinnokraft

SALA KOMMUN Vård och omsorg	
Ink. 2025 -10- 20	
Diarienum	Aktbilaga

Verksamhetsplan 2026

Inledning

För att visa att verksamhetsplanen följer de mål och ändamål som är syftet med föreningen finns här utdrag ur föreningens stadgar;

§ 2 Föreningen Kvinnokraft är en feministisk ideell kvinnojour med könsmaktsförståelse.

Organisationen är partipolitiskt och religiöst obunden. Föreningen är medlem i Riksorganisationen för Kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks).

§ 3 Föreningen Kvinnokraft har som ändamål att:

- I feministisk anda verka mot mäns våld mot alla kvinnor och barn (sexuella övergrepp och trakasserier, misshandel, pornografi, prostitution, våldtäkt, handel med kvinnor och barn för sexuella ändamål, våld i hederns namn, våld och förtryck, våld mot kvinnor i lesbiska relationer, könsstympning m.m.)
- Verka för alla kvinnors och tjejers frigörelse från manlig dominans och överordning på samhällets alla nivåer.

§ 4 Föreningens uppgifter är:

- att erbjuda stöd till kvinnor och deras barn
- att ha en jourtelefon
- att utbilda jourkvinnor och styrelseledamöter
- att bedriva en verksamhet för att ge stöd till kvinnor, barn och tjejer som känner sig utsatta eller varit med om våld
- att bedriva opinionsbildning och information om mäns våld mot kvinnor och barn
- att samarbeta med andra organisationer och myndigheter i fråga om mäns våld mot kvinnor

§ 5 Medlemskap beviljas kvinnor och organisationer som godtagit föreningens stadgar samt erlagt av årsmötet fastställd medlemsavgift.

Föreningens mål

Målen nedan är en indelning av verksamheten, utifrån föreningens ändamål och innehåll. Målen bygger på föreningens egna stadgar och är en struktur som underlättar föreningen Kvinnokrafts, Kvinnojouren i Salas strukturella arbetsordning, planering och utveckling av verksamheten. Föreningen är demokratisk och lägger även grunden till sin verksamhet utifrån Istanbulkonventionen, och då särskilt artikel 9; "stöd till civilsamhället. Genom att erkänna och stödja frivilligorganisationer och det civila samhället, bidrar konventionen till en levande demokratisk process där medborgare kan engagera sig i att bekämpa våld och främja jämställdhet". Utöver könsmaktsordningen ser vi även att det finns ett samlat förtryck utifrån samverkande faktorer som påverkar målgruppens livsrum och möjlighet till inflytande, såsom ålder, etnicitet, sexualitet, könsidentitet och även funktionsvariation.

Mål 1

Stöd till kvinnor, tjejer och deras barn, för att kunna leva fria från våld, hot och rädsla

- Stödsamtal, rådgivning och annat praktiskt stöd utifrån behov och önskemål
- Samtalsgrupp för kvinnor för att dela erfarenheter, få igenkänning samt upprätta socialt nätverk
- Fokusgrupp Äldre i syfte att medvetandegöra äldre kvinnors våldsutsatthet och som särskilt sårbar målgrupp. Möjlighet att erbjuda Äldre kvinnor särskilt riktat stöd
- Stöd till anhöriga
- Stödgrupp i RISE anda, för att synliggöra dessa kvinnors utsatthet genom sexuella övergrepp i barndomen och som särskilt sårbar målgrupp
- Krissamtal för barn enligt TRAPPAN – metoden för att vara barns röstbärare, göra våldet begripligt för barnet och synliggöra för barnet att ansvaret alltid ligger hos förövaren. Vidare för att medvetandegöra barnen som särskilt sårbar målgrupp
- Intensivstöd för kvinnor, med eller utan barn, för att skapa trygghet, igenkänning, bryta social isolering och skapa utökade sociala nätverk
- Mamma / barnlördagar för att skapa utökade sociala nätverk och gemenskap
- Tjejjourgrupp för att arbeta förebyggande med unga tjejer, erbjuda trygga rum och gemenskap
- Fika-mormor (social och stödjande kontakt mellan yngre och äldre kvinna) socialt stöd för trygghet
- Skyddat boende med plats för två kvinnor och sammanlagt tre barn under förutsättning att tillstånd beviljas från Inspektionen för vård och omsorg.

Mål 2

Samverkan, information och kunskapshöjande insatser

- Samverka med andra kvinnojourer och Västmanlands kringkommuner
- Samverkan med Polisen, Fältgruppen, Ungdomslokalen, Sociala samverkansgruppen (ungdom), BG10 (lokalt aktivitetshus, unga och vuxna) och psykiatri med flera
- Synliggöra föreningens arbete hos andra samhällsaktörer och professionella samt allmänheten lokalt via information och föreläsningar
- Informera hos andra ideella och övriga organisationer som exempelvis Tehus, Frälsningsarmén, Svenska Kyrkan, Sala Pride med flera
- Sprida information och kunskap via sociala medier, föreningens webbplats samt via lokal media och vid behov av ökad spridning även länsvis
- Delta vid lokala mässor och andra utåtriktade aktiviteter gentemot allmänheten
- Delta i Länsstyrelsens kunskapshöjande och vägledande träffar samt övriga externa utbildningstillfällen
- Delta i Riksorganisationen Roks utbildningar och evenemang
- Erbjuder anställda och ideella fortsatta kompetenshöjande insatser genom Länsstyrelsens fördelade medel för utbildning lokalt och länsvis i Västmanland

Mål 3

Genom systerskap arbeta för ett mer jämlikt samhälle, för medlemmar och allmänhet

- Bredda föreningens öppna stödverksamhet genom utökat ideellt arbete
- Årlig Studiecirkel för nya medlemmar, tillika eventuella nya ideella jourkvinnor
- Årlig Studiecirkel för kvinnor som vill medvetandegöra våldet mot Äldre kvinnor och ytterligare utveckla fokusgruppen för äldre våldsutsatta kvinnor
- Årlig Tjejjourutbildning för unga tjejer
- Tjejjourgruppen påbörjar stöd till unga tjejer
- Medlemskvällar och andra arrangemang för medlemmar
- Medlemsbrev, en gång per termin tillsammans med kalendarium
- Veckobrev till aktivt ideella jourkvinnor med information om möjligheter till kunskapsökning

- Kontinuerligt arbeta med medlemsvärvning
- Medverka i och /eller arrangera utåtriktade aktiviteter och föreläsningar i samband med:
 - Internationella kvinnodagen den 8 mars där vi delar ut priset "Årets Kvinnokraft"
 - Roks årliga aktionsvecka mot porr v. 17
 - FN's internationella Flickdag 11 oktober
 - Länsstyrelsens "En vecka fri från våld" v. 47
 - FN-dagen mot mäns våld mot kvinnor 25 november (Orange Day)

Vi medverkar gärna i fler aktiviteter om de tillfällen som erbjuds oss gagnar vår sak

Mål 4

Säkerställa och utveckla interna rutiner och arbetsmetoder

- Fastställa och revidera nödvändiga policydokument och rutiner för verksamheten
- Arbeta med års-hjul och utifrån Fokusgrupper för planering av föreningens verksamhet
- Klargöra roller och ansvar i styrelsen samt för anställda
- Anordna styrelsemöten, årsmöte och höstmöte
- Uppdatera föreningens webbplats och sociala medier
- Extern handledning för anställda och även ideella vid behov
- Intern handledning för ideella av anställda
- Fortsatt utveckla enkätverktyget i syfte att kartlägga förekomst och upplevelse av våld för olika åldersgrupper
- Fortsatt utveckla det anonyma enkätverktyget för uppföljning av stödinsatser i öppna stödverksamheten
- Strukturerad plan för aktiv marknadsföring av verksamhet och aktiviteter
- Säkerställa stabil ekonomi genom att söka statliga, kommunala och övriga möjliga bidrag

Föreningens resurser

- Medlemmar
- Förtroendevalda
- Ideella jourkvinnor och jourtjejer
- En heltidsanställd samt utöka med ytterligare en tjänst om Statsbidrag beviljas
- Ekonomiska bidrag från Sala kommun, Socialstyrelsen och andra bidragsgivare.
- Övriga gåvor
- Föreningslokal
- Skyddat boende under förutsättning att föreningen får sin anökan om tillstånd beviljad

	B	C	D	E	H	O	P	Q	R	S
2								Kommun	Social	
3									styrelsen	
4	Bidrag									
5		Kommunen						362 000		
6		Socialstyrelsen							981 000	
8	Medlemsavgifter							12 000		
10	Räntor kapital							50 000		
11						Summa intäkter		424 000	981 000	
12	Lokaler									
13	Lägenhet	Ersättning för boende (ej känt)						0		
14		Hyra, el						-115 000		
15		Underhåll lägenhet						-5 000		
18	Kontor, sammanträdeslokal					hyra			-170 000	
19						el			-5 000	
20										
21	Personal		1 anställd heltid							
23	Ordinarie lön inkl semestertillägg								-442 000	
24	Sociala avgifter 31,42 %								-139 000	
25	Collectum inkl beräknad löneskatt								-49 500	
26	Ers bil o tåg o logi								-7 040	
27	Fremia							-7 000		
28	Handledning, personalvård								-28 800	
33	Försäkring		Olycksfall medlemmar					-5 000		
35	Administration								-47 400	
36	Telefon, kontorsmaterial, porto,									
37	internet, bredband, postfack, bankavg									
38	Roks medlemsavg							-1 000		
39	Förbrukningsinventarier, service dator, hemsida								-7 500	
40										
42	Revision								-10 000	
44										
45	Utbildning, konferenser		Studiecirkel					-7 000		
46			Trycksaker, annons o reklam						-24 168	
47			Föreläsningar och utbildning						-14 000	
48			Arbetskonferenser 2 st						-36 000	
49	Aktiviteter		Summa beräknade kostnader					-140 000	-980 408	
50			Resultat beräknat					284 000	592	

Vård och omsorg
Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Social- och arbetsmarknadsnämnden delges Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kommer inte att innebära några ekonomiska konsekvenser.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att fastställa Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning enligt förslag i bilaga, med möjlighet till redaktionella ändringar.

Marina Dickfors
T.F Social- och arbetsmarknadschef

Bilagor:

- 1 Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utesluta någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

SOCIAL- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

OBLIGATORISKA UPPGIFTER (METADATA)

I samtliga styrdokument ska finnas uppgift om:

- Vilken instans som har fastställt dokumentet
- När dokumentet har fastställts, datum enligt ISO 8610 (åååå-mm-dd), fylls i av sekreterare/registrator efter beslut.
- Diarienummer, fås av registrator
- Dokumentansvarig, titel
- Vilka dokumentet gäller för
- Klassificering enligt dokumenthanteringsplan, fås av registrator
- När översyn av dokumentet bör göras
- Var dokumentet ska publiceras
- Vilket/ vilka dokument som eventuellt ersätts
- Relation, om t ex Policy efterföljs av riktlinje
- Författningssamling, nummer fås av registrator, om det är aktuellt

Dokumentansvarig har det yttersta ansvaret för dokumentet. Dokumentansvarig ansvarar för styrdokumentets kommunikering.

I ansvaret ingår även att hålla dokumentet aktuellt genom att löpande se till att uppföljning och revision sker enligt anvisning i dokumentet eller om behov uppstår.

Revidering/översyn av styrdokument bör göras oavsett om dokumentet gäller till vidare. Lämplig tid är i samband med budgetprocess och/eller i början av mandatperiod.

Metadata om dokumentet

Dokumentnamn Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning		Dokumenttyp Riktlinje	Omfattar Vård och omsorg
Beslutsinstans Social-och arbetsmarknadsnämnd	Dokumentansvarig Socialchef	Publicering Ledningssystem	

Beslutad/datum 2024-10-13	Översyn bör göras 2026-04-13	Klassificering 1.3.1.	Diarienummer [Diarienummer]
Relation [Relation]	Ersätter [Ersätter]		Författningssamling

INNEHÅLL

OBLIGATORISKA UPPGIFTER (METADATA)	3
1 BAKGRUND	5
1.2 Riktlinjens tillämpningsområden	5
1.3 Ansvar och uppföljning	5
2 INSATSER UTAN BEHOVSPÖVNING ENLIGT SOCIALTJÄNSTLAGEN (2025:400)	7
2.1 Insatser som inte får tillhandahållas utan behovsprövning.....	7
2.2 Insatser utan behovsprövning till barn som fyllt 15 år	8
2.3 Möjlighet för socialnämnden att besluta om villkor	8
2.3.1 Utförarens uppgift.....	8
2.4 Verkställighet och skyldighet att ge information.....	9
2.5 Insatsers kvalitet.....	9
2.6 Dokumentation av insatser utan behovsprövning	9
Undantag från skyldigheten att dokumentera	9
undantag från dokumentationskravet	10
Uppgifter som alltid måste dokumenteras.....	11
3 GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INSATSER UTAN BEHOVSPRÖVNING I SALA	12
3.1 Fortsatt rätt till individuell behovsprövning	12
4 INSATSER UTAN INDIVIDUELL BEHOVSPRÖVNING I SALA	13
BILAGA 1 RISK-, KONSEKVENNS OCH BARNANALYS FÖR INSATSER UTAN INDIVIDUELL BEHOVSPRÖVNING SAMT UNDANTAG FÖR DOKUMENTATION AV PERSONLIGA FÖRHÅLLANDEN	23

1 BAKGRUND

För att ge kommuner förutsättningar att skapa en mer effektiv organisation med fokus på en lätt tillgänglig och förebyggande socialtjänst möjliggör Socialtjänstlagen (2025:400) för socialnämnden att erbjuda insatser för att tillgodose personliga behov utan individuell behovsprövning. Det innebär att socialnämnden kan fatta beslut om att en eller flera insatser erbjuds utan att den enskilde först blir föremål för en utredning, bedömning och ett beslut.

Genomförande av insatser utan behovsprövning omfattas av socialtjänstlagens krav på dokumentation. Rådgivning är undantaget kravet på dokumentation av personliga förhållanden och nämnden kan även besluta om undantag från dokumentation om personliga förhållanden för andra insatser, förutsatt att särskilda skäl föreligger.

Riktlinjen har förbigåtts av en risk-, konsekvens och barnanalys som finns i sin helhet i Bilaga 1.

1.2 Riktlinjens tillämpningsområden

Denna riktlinje reglerar insatser som Sala kommun erbjuder utan individuell behovsprövning för personliga behov enligt socialtjänstlagen (2025:400). Här regleras även hur varje insats utan behovsprövning ska dokumenteras.

1.3 Ansvar och uppföljning

Denna riktlinje och bilagor kommer att behöva förändras över tid med hänsyn till nya styrande direktiv utifrån den nya lagen när sådan kommer. Det görs även ett arbete inom den egna socialnämnden med att se över om det finns fler insatser som skulle kunna ges utan behovsprövning vilket gör att riktlinjen samt bilagor kommer att revideras kontinuerligt med förändringar som sker. Utöver detta ska riktlinjen följas upp två gånger per år av social- och arbetsmarknadskontorets verksamhetschef och enhetschefer. Insatserna ska följas upp minst en gång per år av berörd enhetschef och rutiner behöver upprättas för att säkerställa detta.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Ansvarar för att fatta beslut om insatser som ska ges utan individuell behovsprövning ligger på nämnden. Detta inkluderar att fatta beslut om eventuella undantag i dokumentationskraven på enskild nivå. Det är också viktigt att nämnden efterfrågar uppföljning och utvärdering.

Uppföljning och analys av insatser utan individuell behovsprövning

Uppföljning och analys kan göras på både verksamhets- och individnivå. För insatser utan individuell behovsprövning sker uppföljningen kontinuerligt under

året på verksamhetsnivå. Verksamheten behöver utveckla systematiska arbetssätt för effektiv uppföljning och analys i enlighet med Socialtjänstlagen.

2 INSATSER UTAN BEHOVSPÖVNING ENLIGT SOCIALTJÄNSTLAGEN (2025:400)

Enligt Regeringens proposition *En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter till ny socialtjänstlag* (2024/25:89) ska socialtjänstens huvudsakliga arbetssätt fortsatt vara att utreda och bedöma individers behov innan insatser beviljas. Insatser utan behovsprövning ses som ett komplement – inte en ersättning – till de behovsprövade insatserna.

Att erbjuda insatser utan behovsprövning innebär att enskilda får möjlighet att ta del av en insats utan att först genomgå en formell utredning med bedömning och sedan beslut. Insatserna kan vara allmänt inriktade och öppna för alla eller individuellt anpassade utifrån den enskildas individuella behov.

Socialtjänstlagen namnger inte vilka specifika insatser som kan ges utan individuell behovsprövning. I propositionen nämns dock flera exempel, såsom föräldrastödsgrupper, riktat föräldrastöd, stödverksamhet för personer utsatta för våld i nära relation samt insatser till våldsutövare. Även insatser som riktar sig till barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet nämns, liksom öppenvårdsinsatser för personer med skadligt bruk eller beroende, stöd till anhöriga, hemtjänst samt träffpunkter och boendestöd inom socialpsykiatri (Socialstyrelsen, 2025).

2.1 Insatser som inte får tillhandahållas utan behovsprövning

En del insatser kräver fortsatt behovsprövning enligt 11 kap 5 § SoL. Dessa insatser står beskrivna i lagen enligt följande:

1. kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson,
2. vård i familjehem,
3. vård i LVM-hem,
4. vård i särskilda ungdomshem,
5. vård av barn eller unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och andra hem för vård eller boende utöver sådana LVM hem och särskilda ungdomshem som avses i 3 och 4,
6. bostad i ett boende för äldre personer eller för personer med funktionsnedsättning som avses i 8 kap. 4 eller 11 §
7. vård i hem för viss annan heldygnsvård.

Skyddat boende kommer inte att kunna erbjudas utan individuell behovsprövning till vuxna personer som har medföljande barn. Däremot kommer insatsen skyddat boende utan individuell behovsprövning kunna tillhandahållas till den som har fyllt 21 år och inte har medföljande barn.

Vidare omfattar 11 kap. 5 § socialtjänstlagen (SoL) inte insatser som avser ekonomiska behov. Det innebär att ekonomiskt bistånd alltid kräver en individuell behovsprövning och därmed inte kan ges utan en sådan (Socialstyrelsen, 2025).

2.2 Insatser utan behovsprövning till barn som fyllt 15 år

Enligt 21 kap. 2 § socialtjänstlagen (SoL) får socialnämnden erbjuda insatser utan behovsprövning till barn som har fyllt 15 år, även utan vårdnadshavarens samtycke, om det bedöms som lämpligt. Det innebär att nämnden varken behöver inhämta samtycke från vårdnadshavaren eller informera denne om att barnet tar del av insatsen. Insatsen kan även ges om vårdnadshavaren uttryckligen motsätter sig det.

Samtidigt innebär bestämmelsen att barn under 15 år inte kan få insatser utan individuell behovsprövning utan att vårdnadshavaren ger sitt samtycke (Socialstyrelsen, 2025).

2.3 Möjlighet för socialnämnden att besluta om villkor

När socialnämnden väljer att erbjuda en insats utan individuell behovsprövning kan nämnden avgöra om insatsen ska vara öppen för alla eller riktad till en specifik målgrupp. Det görs genom att ställa upp vissa villkor som den enskilde behöver uppfylla för att kunna ta del av insatsen. Det kan handla om att socialnämnden vill rikta insatsen mot en specifik situation eller en särskild grupp, exempelvis personer med ett visst kön, ålder, diagnos eller personer som är bosatta inom ett visst geografiskt område. Villkoren får däremot inte innebära att kommuninvånare behandlas olika om det inte finns sakliga skäl som motiverar detta, då det strider mot likställighetsprincipen i kommunallagen (2017:725), (Prop. 2024/25:89).

2.3.1 UTFÖRARENS UPPGIFT

För att få ta del av en insats som är riktad till vissa målgrupper måste den enskilde visa att han eller hon tillhör målgruppen. Det är upp till utföraren att kontrollera detta vid behov, liksom att försäkra sig om att den enskilde uppfyller socialnämndens beslutade villkor för insatsen exempelvis genom att kontrollera en uppvisad identitetshandling, ett hyresavtal eller ett läkarintyg. Med bakgrund av detta är det viktigt att socialnämnden noggrant överväga och precisera vilka villkor som gäller för att det tydligt ska framgå vilken uppgift som överlämnas till utföraren. Bedömningsutrymmet för utföraren bör vara begränsad och i praktiken enbart handla om en summarisk kontroll av faktiska förhållanden (Prop. 2024/25:89).

2.4 Verkställighet och skyldighet att ge information

Enligt socialtjänstlagen kan insatser utan individuell behovsprövning verkställas både av privata utförare och av kommunens egna verksamheter. Det är upp till varje kommuns nämnd att besluta i vilken regi en viss insats ska genomföras (Prop. 2024/25:89).

I Sala kommun gäller att insatser utan behovsprövning som huvudregel endast får verkställas av verksamheter i egen regi, om inget annat uttryckligen anges.

Den som genomför insatser utan individuell behovsprövningen efter beslut enligt 11 kap. 5 § i SoL ska enligt 11 kap. 6 § informera enskilda som vänder sig till verksamheten om möjligheten att ansöka om insatser enligt 11 kap. 1 §. Informationen ska lämnas på lämpligt sätt och i lämplig utsträckning.

2.5 Insatsers kvalitet

Av 5 kap. 1 § SoL framgår det att socialtjänstens verksamhet ska vara av god kvalitet och bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Detta kvalitetskrav gäller även för insatser som ges utan individuell behovsprövning. Det samma gäller kraven på systematisk kvalitetsutveckling och uppföljning enligt 5 kap. 2 § SoL.

Det utgör däremot inget hinder för socialtjänsten att bedriva verksamhet inom områden där det saknas vetenskap eller beprövad erfarenhet, eller där underlaget är begränsat. Inte heller finns det något hinder mot att erbjuda insatser av socialpolitisk karaktär som inte vilar på vetenskaplig grund.

Det som däremot framgår är att hänsyn ska tas till vetenskap och beprövad erfarenhet vid utformningen av sådana insatser. Det är också särskilt viktigt att dessa insatser följs upp systematiskt för att på sikt bidra till att bygga beprövad erfarenhet (Socialstyrelsen, 2025).

2.6 Dokumentation av insatser utan behovsprövning

Skyldigheten att dokumentera regleras i 14 kap. 3 § SoL och omfattar alla insatser inklusive de som ges utan behovsprövning. I bestämmelsen framgår att handläggning av ärenden ska dokumenteras. Dokumentationen avser beslut och åtgärder i ärendet, inklusive genomförandet av insatser.

Begreppet insatser har samma innebörd som i 10 kap. 1 § SoL, det vill säga rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det.

UNDANTAG FRÅN SKYLDIGHETEN ATT DOKUMENTERA

Det finns vissa undantag från socialtjänstens skyldighet att dokumentera uppgifter om enskildas personliga förhållanden, för insatser utan behovsprövning. Dessa undantag gäller i specifika situationer och syftar bland annat till att underlätta kontakten med socialtjänsten för den som annars kanske inte skulle våga eller vilja söka hjälp.

Ett sådant undantag gäller rådgivning, enligt 14 kap. 4 § SoL. Rådgivning innebär att socialtjänsten ger information och vägledning om möjliga insatser och deras effekter, antingen generellt eller kopplat till en specifik situation. Den kan också vara mer omfattande, exempelvis i form av familjerådgivning eller alkoholrådgivning. Eftersom rådgivning kan ske anonymt krävs ingen dokumentation av den enskildes personliga förhållanden (Socialstyrelsen, 2024).

Enligt 14 kap. 5 § SoL kan socialnämnden, om det finns särskilda skäl, besluta om undantag från dokumentationskravet även vid genomförandet av insatser utan individuell behovsprövning. Ett sådant beslut ska gälla hela insatsen och samtliga deltagare, och kopplas till en specifik insats. Det är inte tillåtet för enskilda utförare att själva fatta beslut om att frångå dokumentationsskyldigheten (Prop. 2024/25:89).

Omfattningen av dokumentationen varierar beroende på insatsens karaktär och målgrupp. Insatser som är mer ingripande eller har behandlingskaraktär kräver i regel mer utförlig dokumentation än stödjande eller omvårdande insatser. Även faktorer som begränsad kommunikationsförmåga hos den enskilde kan medföra behov av mer detaljerad dokumentation (Socialstyrelsen, 2025).

UNDANTAG FRÅN DOKUMENTATIONSKRAVET

Undantag från dokumentationskravet är inte generellt tillämpliga, utan förutsätter alltid en noggrann prövning. Socialnämnden måste för varje enskild insats göra en bedömning och vid särskilda skäl, fatta ett formellt beslut om undantag. I vissa typer av verksamheter, exempelvis hemtjänst där insatser ges i den enskildes hem anses det normalt inte lämpligt att undanta från dokumentationsskyldigheten, eftersom behovet av uppföljning på individnivå är särskilt stort (Socialstyrelsen, 2024).

I propositionen till socialtjänstlagen (2025:400) anges även exempel på situationer som kan motivera undantag från dokumentation av personliga förhållanden:

1. *Undantag i dokumentationskravet enligt 14 kap. 4 § SoL: **Insatsen är en rådgörande insats*** och omfattas därmed inte av kravet att dokumentera personlig information. Däremot ska dokumentation av information av vikt för uppföljning av insatsen alltid ske.
2. *Undantag från dokumentationskravet enligt 14 kap. 5 § SoL: Insatsen kan undantas från att dokumentera personlig information **då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen*** att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer, exempelvis för mötesplatser och träffpunkter. Däremot ska dokumentation av information av vikt för uppföljning av insatsen alltid ske.
3. *Undantag från dokumentationskravet enligt 14 kap 5 § SoL: Insatsen kan undantas om det bedöms **vara svårt att nå utsatta grupper utan en***

möjlighet för enskilda att delta anonymt, exempelvis vid insatser som rör våld i nära relationer, skadligt bruk eller beroende etc. Däremot ska dokumentation av information av vikt för uppföljning av insatsen alltid ske.

UPPGIFTER SOM ALLTID MÅSTE DOKUMENTERAS

Ingen insats kan helt undantas från dokumentation. Enligt 14 kap. 3 § SoL finns det vissa uppgifter som måste dokumenteras, även när insatsen omfattas av undantag från dokumentation av personliga förhållanden. Dessa uppgifter är viktiga för att verksamheten ska kunna följa upp, utvärdera och säkerställa kvaliteten på insatserna. Dokumentationen måste dock vara avidentifierad och får inte innehålla information som kan röja den enskildes identitet. Det kan till exempel röra sig om uppgifter om antalet deltagare, deras ålder och kön, generella beskrivningar av problem eller svårigheter som uppstår under insatsens genomförande samt orsaker till att deltagare väljer att avbryta insatsen i förtid. Vidare kan det handla om avidentifierade uppgifter om deltagarnas sociala situation och mående vid insatsens början respektive avslut. (Socialstyrelsen)

3 GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INSATSER UTAN BEHOVSPRÖVNING I SALA

Här beskrivs de grundförutsättningar som föreligger för samtliga insatser som Sala kommun, inom ramen för social- och arbetsmarknadsnämnden, erbjuder utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL.

- Alla insatser utan behovsprövning ges utifrån frivillighet från den enskilde.
- Insatserna riktar sig till personer som är folkbokförda i Sala kommun.
- De insatser som Sala kommun erbjuder utan individuell behovsprövning ges i huvudsak i egen regi. För vissa insatser finns undantag som regleras under respektive insats.
- Ibland kan det ta tid innan en insats kan verkställas, exempelvis på grund av för låg efterfrågan. För att kunna erbjuda en insats är det också en förutsättning att det finns tillräckligt många som vill delta. Om det till exempel inte finns tillräckligt många föräldrar för en föräldragrupp, kan personen hänvisas till en senare omgång. Vid hög efterfrågan kan väntetider uppstå, och om insatsen inte kan ges inom rimlig tid ska den enskilde informeras om vilka alternativa insatser som finns tillgängliga, både med och utan individuell behovsprövning. Utförares skyldighet att ge information gäller alltid, oavsett eventuell kötid.
- För att kunna ta del av insatsen ska individen följa de förhållningsregler som krävs för att insatsen ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt och utan att påverka andra deltagare negativt.

3.1 Fortsatt rätt till individuell behovsprövning

Möjligheten att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning inskränker inte den enskildes rätt till behovsprövade insatser och påverkar inte socialnämndens skyldighet att utreda och pröva sådana ansökningar. Den enskilde har alltid rätt att få sin ansökan prövad – även om den gäller en insats som social- och arbetsmarknadsnämnden redan tillhandahåller utan individuell behovsprövning. Det innebär att en person som inte uppfyller insatsens villkor, eller som inte tillhör den avsedda målgruppen, ändå har rätt att ansöka om insatsen och få en individuell bedömning. Efter en behovsprövning kan den enskilde därmed få ett beslut om att ta del av en insats som annars erbjuds utan behovsprövning.

4 INSATSER UTAN INDIVIDUELL BEHOVSPRÖVNING I SALA

Här framgår vilka insatser som social- och arbetsmarknadsnämnden i Sala kommun erbjuder utan individuell behovsprövning. Under varje insats finns en beskrivning av insatsen, villkor för att ta del av insatsen inklusive målgruppen som insatsen vänder sig till. Det framgår också om insatsen är undantagen från grundregeln om dokumentation av uppgifter om personliga förhållanden eller inte. Risk-, konsekvens- samt barnkonsekvensanalys finns att läsa i bilaga 1.

Övergripande Insats:	Målgrupp och villkor	Innehåll	Arbetsätt och vetenskapligt stöd	Utförare	Dokumentation
ABC 3-12 år	Målgrupp: Föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år.	Föräldragrupp som hålls en gång i veckan vid 4 tillfällen. Varje träff varar två och en halv timme. Programmet genomförs med hjälp av videofilmer, rollspel, hemuppgifter och skriftligt material. Syftet med programmet är att stärka familjerelationer och att hjälpa föräldrar handskas bättre med vardagssituationer.	Programmet har utvecklats av Stockholms stad, med internationella program som förlaga. Uppföljning av föräldrarnas upplevelse av programmet genomförs genom en enkätundersökning med enkäter före och efter startad grupp. Programmet har utvärderats i en randomiserad kontrollerad studie (RCT) i Sverige. Resultat visar bland annat på att ABC 3-12 år har positiva effekter på upplevd föräldrakompetens samt på barns utveckling och hälsa.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Komet 3-11 år	Målgrupp: Föräldrar med barn i åldern 3-11 år i familjer där det ofta förekommer bråk mellan barn och föräldrar.	Föräldragrupp som träffas en gång i veckan vid elva tillfällen och förbigås av en kortare intervju med föräldrarna. Varje träff varar två och en halv timme. Programmet genomförs med hjälp av videofilmer, rollspel, hemuppgifter och skriftligt material. Syftet är att öka föräldrarnas positiva samspel med	Programmet har utvecklats av Stockholms stad, med internationella program som förlaga. Uppföljning av föräldrarnas upplevelse av programmet genomförs genom en enkätundersökning efter programmet samt självskattning före, under och efter avslutad grupp. Programmet har utvärderats i	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.

Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

SALA KOMMUN Vård och omsorg

Telefonnummer: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

		barnen och att förbättra deras förmåga att hantera vardagsproblem och konfliktsituationer och minska risken för allvarigare beteendeproblem hos barnen på längre sikt.	randomiserade kontrollerad studie (RCT) i Sverige. Resultaten visade på minskade beteendeproblem hos barnen och ökad föräldraförmåga. Komet 3-11 år ingår i Socialstyrelsens kunskapsstöd från 2021 med rekommendationer för socialtjänstens arbete som ett exempel på beteendebaserade föräldraskapsstödsprogram på indikerad nivå som bör användas.		
Komet 12-18	Målgrupp: Föräldrar med barn i åldern 3-11 år i familjer där det ofta förekommer bråk mellan barn och föräldrar.	Föräldragrupp som träffas en gång i veckan vid elva tillfällen och förbigås av en kortare intervju med föräldrarna. Varje träff varar två och en halv timme. Programmet genomförs med hjälp av videofilmer, rollspel, hemuppgifter och skriftligt material. Syftet är att öka föräldrarnas positiva samspel med barnen och att förbättra deras förmåga att hantera vardagsproblem och konfliktsituationer och minska risken för allvarigare beteendeproblem hos barnen på längre sikt	Programmet har utvecklats av Stockholms stad, med internationella program som förlaga. Uppföljning av föräldrarnas upplevelse av programmet genomförs genom en enkätundersökning efter programmet samt självskattning före, under och efter avslutad grupp.	Social- och arbetsmarknadskontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Strategi	Målgrupp: Föräldrar med barn som har fått diagnosen ADHD	STRATEGI är en psykoedukativ föräldrautbildning som ges i grupp. Kursen består av fem lektioner under fem veckor. Grupperna planerar att hållas i samverkan med BUP. Syftet är att öka föräldrars förståelse av funktionsnedsättningen samt ge dem redskap att bemöta barnet på ett adekvat sätt.	Bygger på strategier från evidensbaserade föräldrastödsprogram. Socialstyrelsens nationella riktlinjer (NR) rekommenderar att individer med ADHD ges psykoedukation.	Social- och arbetsmarknadskontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Föräldraskap i Sverige	Målgrupp: Utrikesfödda föräldrar med barn i åldern 0–18 år.	Föräldraskap i Sverige tar upp hur det är att vara familj i ett nytt land, föräldrars rättigheter och skyldigheter, jämställdhet samt hur exempelvis förskola, skola och vård fungerar. Grupperna består av 10–15 deltagare och leds av två utbildade gruppleddare. Att utrikesfödda föräldrar ska få mer information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige och därmed kunna känna sig tryggare i sitt föräldraskap.	Programmet har tagits fram och ägs av Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholms län, och förvaltas idag nationellt av Bris i samarbete med Stockholm stad. En svensk utvärdering är genomförd och visar att programmet har positiva effekt i där föräldrar har uppnått en ökad tillit till samhället och sitt eget föräldraskap, fått större kunskap om rättigheter och skyldigheter kring barn och föräldrar i Sverige. Programmet har dock inte utvärderats i en randomiserad kontrollerad studie (RCT).	Social- och arbetsmarknadskontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.

Öppen ingång – råd och stöd (Föräldrar)	Målgrupp: Föräldrar, omsorgspersoner eller familjer som upplever någon form av bekymmer och vill ha råd och stöd för att komma vidare. Villkor: Barn under 15 år kan delta efter samtycke från båda vårdnadshavarna.	Rådgivande samtal för att tidigt upptäcka och kunna erbjuda stöd, motivation och vägledning. Max 5 samtal. Kan ske via telefon, digitalt eller via fysiska möten	Samtalen utgår från olika samtalsmetoder exempelvis motiverande samtal (MI)	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgörande insats
Öppen insats – råd och stöd (15-21 år)	Målgrupp: Individer 15-21 år som upplever någon form av social problematik och önskar stöd och rådgivning för att ta sig vidare.	Rådgivande samtal för att tidigt upptäcka och kunna erbjuda stöd, motivation och vägledning. Max 5 samtal. Kan ske via telefon, digitalt eller via fysiska möten	Samtalen utgår från olika samtalsmetoder exempelvis motiverande samtal (MI)	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgörande insats
Provtagning/ Drogscreening (barn och unga under 18 år)	Målgrupp: Barn och unga under 18 år där det finns en oro för droganvändning. Villkor: Det krävs alltid vårdnadshavare samtycke för att genomföra insatsen. För barn under 15 krävs samtycke från samtliga vårdnadshavarna. För barn över 15 år räcker det med en vårdnadshavare.	Prov tas på vårdnadshavares begäran med barnet/ den unges samtycke. Drogtest används för att screena om det finns spår av narkotika och andra droger i kroppen. Urinprov används för drogscreening. Drogscreening ska alltid kombineras med 3-5 samtal för att prata om oron kopplat till misstanke om droganvändning och förebygga framtida droganvändning.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt
Krisstöd	Målgrupp: Familjer som har kontakt med myndighetsdelen av socialtjänsten, är i någon form av kris och har barn i åldrarna 0-21 år. Villkor: Barn under 15 år kan delta efter samtycke från båda vårdnadshavarna.	Insatsen riktar sig till individer i chock- eller i reaktionsfasen efter en krisutlösande händelse. Stödet består i första hand av ett krissamtal som, om möjligt, bör erbjudas samma dag eller inom några dagar från det att behovet uppstått. Samtalen fokuserar på att skapa trygghet i det akuta läget och följs av en uppföljande kontakt nästa dag för att säkerställa fortsatt stöd. Innehållet omfattar bland annat hjälp att identifiera viktiga stödpersoner i individens nätverk och kontaktvägar till dessa, samt utdelning av en lista med relevanta kontaktuppgifter till		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgivande insats

		exempelvis professionella aktörer och socialtjänst. Syftet är att möta familjer i kris i ett tidigt skede för att hjälpa till med praktisk vägledning och motivation till eventuellt vidare stöd.			
Familjebehandling – FFT (funktionell familjeterapi)	Målgrupp: Familjer med ungdomar (11–18 år) som har ett utåtagerande beteende, begår brott eller skadligt bruk och beroende	Insatsen syftar därför till att åstadkomma en mer stödjande kommunikation och mer ömsesidigt samspel inom familjen. I FFT arbetar en terapeut med hela familjen. I arbetet betonas bland annat vikten av att ta personligt ansvar för det man säger, att vara tydlig med vad man säger och vem man riktar sig till. Det kortsiktiga syftet är att förbättra relationerna och kommunikationen i familjerna. Långsiktigt är syftet att ungdomens antisociala beteende ska upphöra. 6 månader	Insatsen bygger på systemteori, kommunikationsteori samt beteendeterapeutiska principer.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Full dokumentation enligt Sol 14 kap 3 §
Medling	Målgrupp: Insatsen är främst avsedd för lagöverträdare under 21 år samt berörda brottsoffer. Om gärningspersonen är under tolv år får medling ske endast om det finns synnerliga skäl. Någon övre åldersgräns finns inte i lagstiftningen. Villkor: Barn under 15 år kan delta efter samtycke från båda vårdnadshavarna.	Medling innebär att en gärningsperson och en målsägande möts inför en opartisk medlare för att tala om brottet och följderna av detta. Medlingen kan bestå i ett eller flera enskilda förmöten med gärningspersonen och brottsoffret samt ett medlingsmöte. Insatsen syftar till att gärningspersonen ska få ökad insikt om brottets konsekvenser, för att inte återfalla i brott och att brottsoffret ska ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser.	Medling vid brott bygger på teorier om reparativ rättvisa (eng. restorative justice) där man betonar försoning och reparation av skadan snarare än kräver straff för den brottsliga gärningen. Kommunen är skyldig enligt lag att erbjuda medling. Medling vid brott ingår i SBU:s översikt Insatser i öppenvård för att förebygga ungdomars återfall i brott (12–17 år). Översikten visar att det inte går att avgöra vilka specifika psykosociala öppenvårdsinsatser som är mer effektiva än andra. Trots detta menar man på att det inte betyder att socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrien per automatik ska sluta att använda dessa insatser.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt
Individuellt anpassad insats – KAA	Målgrupp: Ungdomar som har fullgjort sin skolplikt som är under 20 år och inte har en avslutad eller pågående gymnasieskolan eller motsvarande utbildning	Insatsen kan ske i form av enskilda samtal eller hjälp till kontakt med annan instans ex praktik eller grupp inom arbetsmarknadsenheten.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Full dokumentation enligt SoL 14 kap 3 §
Familjerådgivning	Målgrupp: Par, familjer eller ensamstående över 18	Frivillig hjälpinstans som ligger före behovsprövning. Ses i snitt 4 gånger ibland mer ibland mindre. Syftet med insatsen är	Olika metoder, modeller och teorier som utgångspunkt ex familjeterapi, sexologi, systemteori relationsskapande teorier	Social- och arbetsmarknads	Undantag från dokumentation av personlig information

	är som vill ha individuella samtal om relationsproblem. Familjerådgivning ska ges till den som begär det	att ge stöd i relationsarbetet och vara en hjälp framåt om det behövs kontakt med ytterligare myndigheter.		kontoret Sala kommun	enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgivande insats
Nätverksmöte	Målgrupp: Personer som känner att de är i behov av att ha ett nätverksmöte lett av nätverksledare för att samla sitt nätverk kring en fråga gällande den enskildes sociala situation.	Ett nätverksmöte används för att mobilisera resurser i en individs eller familjs nätverk. Syftet är att samla både formella och informella aktörer kring en person/familj för att skapa en gemensam förståelse, stärka delaktighet och hitta lösningar som känns hållbara för alla inblandade.	Metoden vilar främst på systemteori, och lösningsfokuserat arbete.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt
Budgetrådgivning	Målgrupp: Individer som har någon form av ekonomiska bekymmer och önskar råd och stöd för att komma vidare	En rådgivande insats som syftar till att stärka individens förmåga att planera och hantera sin privatekonomi. Insatsen kan handla om att tillsammans gå igenom inkomster och utgifter, göra en hushållsbudget, se över möjliga besparingar och ge råd om hur man kan prioritera mellan olika kostnader. Rådgivningen är frivillig och bygger på dialog samt individens egna mål och förutsättningar.	Kommunerna är enligt <i>Skuldsaneringslagen (2016:675)</i> och <i>Socialtjänstlagen (SoL 2025:400)</i> skyldiga att erbjuda budget- och skuldrådgivning.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då insatsen är rådgivande
Skuldrådgivning och skuldsanering	Målgrupp: Individer som har ekonomiska bekymmer som lett till att personen har obetalda skulder och önskar råd och stöd för att komma vidare	En stödinsats för personer med skulder som blivit svåra att hantera. Rådgivningen kan handla om att skapa en överblick över skuldsituationen, vara ett stöd i kontakt med fordringsägare, undersöka möjligheter till avbetalningsplaner och informera om rättigheter och skyldigheter. Om förutsättningar finns kan rådgivaren också ge stöd i ansökan om skuldsanering hos Kronofogden. Insatsen utgår från individens behov och syftar till att minska ekonomisk stress och ge långsiktiga lösningar på skuldproblemen.	Kommunerna är enligt <i>Skuldsaneringslagen (2016:675)</i> och <i>Socialtjänstlagen (SoL 2025:400)</i> skyldiga att erbjuda budget- och skuldrådgivning.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Full dokumentation enligt SoL 14 kap 3§ i systemet BOSS
Öppen ingång – råd och stöd (Våld i nära relation)	Målgrupp: Vuxna över 18 år som utsätts för våld i nära relation, är anhörig till någon som utsatts eller utsätts för våld i nära eller för	Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal. Insatsen fungerar som ett första steg till hjälp och kontakt med socialtjänsten. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov	Samtalen utgår från metoder som är lämpliga för målgruppen så som till exempel motiverande samtal och KBT. Oklart vetenskapligt stöd för insatsen.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då insatsen är rådgivande

	våldsutövare av våld i nära relation.	hänvisa vidare till lämpliga insatser. Max 5 samtal			
VIR – grupp	Målgrupp: Vuxna över 18 år som utsätts eller utsatts för våld i nära relation.	Stödgrupp om 8 tillfällen, sluten grupp.	Samtal om frihet används som underlag.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Enskilt stöd till anhöriga (Våld i nära relation)	Målgrupp: Nära anhöriga till individer som är utsatta för eller utsätter andra för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld.	Rådgörande och stöttande samtal. Information om diagnosen och vägledning till vart mer information finns att få. Information och motivation till att ta emot stödinsatser om behov för detta finns. Kan följa med som stöd i kontakt med myndigheter ex SIP-möte eller skolmöten. Kan också vara praktiskt stöd i att ex fylla i ansökningar. Syftet är att stärka den anhöriga och vid behov underlätta kontakt med andra vårdinstanser och myndigheter. Max 5 samtal.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats.
Öppen ingång – råd och stöd (psykosocialt stöd)	Målgrupp: Personer över 18 år som är i behov av psykosocialt stöd.	Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal. Insatsen fungerar som ett första steg till hjälp och kontakt med socialtjänsten. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser.	Samtalen utgår från metoder som är lämpliga för målgruppen så som till exempel motiverande samtal och KBT.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgivande insats.
Öppen ingång - råd och stöd (Skadligt bruk och beroende)	Målgrupp: Vuxna över 18 år som upplever någon form av bekymmer kopplat till riskbruk, skadligt bruk och beroende.	Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal. Insatsen fungerar som ett första steg till hjälp och kontakt med socialtjänsten. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser. Max 5 samtal	Samtalen utgår från metoder som är lämpliga för målgruppen så som till exempel motiverande samtal och KBT.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då Insatsen är en rådgivande insats.
Provtagning/ Drogscreening (vuxna)	Målgrupp: Personer över 18 år som på eget initiativ vill påvisa drogfrihet alt få hjälp att upprätthålla drogfrihet.	Drogtest används för att screena om det finns spår av narkotika och andra droger i kroppen. Urinprov används för drogscreening. Syfte: Motivera till och upprätthålla drogfrihet hos den enskilde.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt.

Motivationsgrupp	Målgrupp: Personer över 18 år som upplever en ambivalens kring sitt bruk av alkohol, droger eller spel om pengar och det beteende som det medför men som inte upplever tillräckligt stora problem för att påbörja en behandling.	Gruppen erbjuds för att öka förståelsen av ett riskbruk samt att ge information och öka motivation till vidare hjälp till den som behöver det.	Utgår från metoderna KBT och MI som grund.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Enskilt stöd till anhöriga (Skadligt bruk och beroende)	Målgrupp: Nära anhöriga till individer som har ett skadligt bruk eller beroende.	Rådgörande och stöttande samtal. Information om diagnosen och vägledning till vart mer information finns att få. Information och motivation till att ta emot stödinsatser om behov för detta finns. Kan följa med som stöd i kontakt med myndigheter ex SIP-möte eller skolmöten. Kan också vara praktiskt stöd i att ex fylla i ansökningar. Syftet är att stärka den anhöriga och vid behov underlätta kontakt med andra vårdinstanser och myndigheter. Max 5 samtal.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats.
Anhörigstöd – grupp	Målgrupp: Individer som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder. Eller Nära anhöriga till individer som har ett skadligt bruk eller beroende. Eller Nära anhöriga till individer som är utsatta för eller utsätter andra för våld	Grupper om 6-12 personer som träffas under ett bestämt antal träffar för att vara ett stöd, ge information och rådgivning om hjälp vidare. Olika grupper baserade på den närståendes problematik. Gruppen verkar också som ett forum för anhöriga att träffa personer i en liknande situation som är i samma situation och möjlighet att skapa nätverk.	Utgår från information från ex NKA samt information om kommunens verksamheter.	Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.

	i nära relation eller hedersrelaterat våld.				
Aktiviteter för anhöriga	Målgrupp: Individ som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder.	Olika aktiviteter för anhöriga med eller utan sina närstående ex promenadfika, målning, stavgång och bokläsning. Aktiviteterna ges i hälsofrämjande syfte för att stärka den anhöriga och fånga upp anhöriga som behöver mer råd och stödinsatser. Insatsen möjliggör för de anhöriga att umgås med andra i samma situation, dela erfarenheter och skapa ett tryggt sammanhang för att stärka den anhöriga att kunna orka vara den som står bredvid.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det inte är behövligt eller lämpligt för insatsen.
Enskilt stöd till anhöriga	Målgrupp: Individ som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder.	Rådgörande och stöttande samtal. Information om diagnosen och vägledning till vart mer information finns att få. Information och motivation till att ta emot stödinsatser om behov för detta finns. Kan följa med som stöd i kontakt med myndigheter ex SIP-möte eller skolmöten. Kan också vara praktiskt stöd i att ex fylla i ansökningar. Syftet är att stärka den anhöriga och vid behov underlätta kontakt med andra vårdinstanser och myndigheter. Max 5 samtal.		Social- och arbetsmarknads kontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats.
Barnbyrån stödgrupp för barn	Målgrupp: Barn 8-19 år till föräldrar som inte lever tillsammans Villkor: Samtycke krävs från vårdnadshavare	Manualbaserad utifrån BRIS material - mina föräldrar är skilda. Barnbyrån är en pedagogisk verksamhet för barn till föräldrar som inte lever tillsammans. Barnen ges i gruppen möjlighet att uttrycka sina känslor, tankar och upplevelser varvat med pyssel och lekar. Träffarna sker vid nio tillfällen, två timmar per tillfälle.		Västerås stad inom Individ och familjeförvaltnin gen (IFF) på Specialistenhete n, Familjerättsgrup pen.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 §
BIFF (Barn i föräldrars fokus)	Målgrupp: Separerade föräldrar med barn 0-18 år.	Manualbaserad föräldrautbildning från Rädda barnen. Utbildning för föräldrar med fokus på hur barn påverkas efter föräldrars separation och hur man som förälder kan stötta sitt barn. Träffarna sker vid tre tillfällen, två timmar per gång.	Uppföljning av föräldrarnas upplevelse av utbildningen och resultat genomförs efter varje avslutad gruppträff. Metoden har utvärderats men inte i en randomiserad kontrollerad studie (RCT). Därför omnämns den inte i en systematisk översikt. Resultat från genomförd studie visar att föräldrar upplever en ökad förståelse för deras	Västerås stad inom Individ och familjeförvaltnin gen (IFF) på Specialistenhete n, Familjerättsgrup pen tillsammans med Kultur-, idrotts- och	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 §

			barns behov i samband med separationen och att gruppträffarna känts meningsfulla.	fritidsförvaltning en (KIFF) på Familjecentrum.	
Samarbetssamtal	Målgrupp: Föräldrar som är på väg att eller som redan har separerat och som har gemensamma barn.	Strukturerade samtal för separerade föräldrar som vill träffa överenskommelser i frågor kring vårdnad, boende eller umgänge samt övriga frågor som rör gemensamma barn.		Västerås stad inom Individ och familjeförvaltningen (IFF) på Specialistenheten, Familjerättsgruppen.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats Rapporteras statistik till MFOF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.
Rådgivning familjerättsgruppen	Målgrupp: Föräldrar som har frågor kring vårdnad, boende och umgänge.	Familjerättsgruppen erbjuder information och vägledning till föräldrar och samarbetspartners via telefon, teams och fysiskt i alla frågor som gäller vårdnad, boende och umgänge.		Västerås stad inom Individ och familjeförvaltningen (IFF) på Specialistenheten, Familjerättsgruppen.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats.
Hela barn – samtalsserie	Målgrupp: Föräldrar i konflikt som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet.	Manualbaserad föräldrautbildning från Rädda barnen. Utbildning för föräldrar med fokus på hur barn påverkas efter föräldrars separation och hur man som förälder kan stötta sitt barn. Träffarna sker vid tre tillfällen, två timmar per gång.	Uppföljning av föräldrarnas upplevelse av utbildningen och resultat genomförs efter varje avslutad gruppträff. Metoden har utvärderats men inte i en randomiserad kontrollerad studie (RCT). Därför omnämns den inte i en systematisk översikt. Resultat från genomförd studie visar att föräldrar upplever en ökad förståelse för deras barns behov i samband med separationen och att gruppträffarna känts meningsfulla.	Västerås stad inom Individ och familjeförvaltningen (IFF) på Specialistenheten, Familjerättsgruppen. eller Social- och arbetsmarknadskontoret Sala kommun	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 §.
Informationssamtal för adoptionsintresserade	Målgrupp: Vuxna över 18 år som vill ha information kring adoption.	Information för adoptionsintresserade.		Västerås stad inom Individ och familjeförvaltningen (IFF) på Specialistenheten, Familjerättsgruppen.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 4 § då det är en rådgivande insats.

Mika-mottagningen	Målgrupp: Personer över 18 år som har erfarenhet av sex mot ersättning eller människohandel för sexuella ändamål.	Motiverande samtal, råd och professionellt stöd till förändring. samtalsstöd och rådgivning via telefon, e-post eller fysiska besök. Individuella stödsamtal.		erbjudas av Västerås stad inom Individ och familjförvaltningen (IFF) på Centrum mot våld, CMV.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt.
KAST-mottagningen	Målgrupp: Vuxna över 18 år som köper sexuella tjänster eller har funderingar kring sexköp	Motiverande samtal, råd och professionellt stöd till förändring. samtalsstöd och rådgivning via telefon, e-post eller fysiska besök. Individuella stödsamtal.		erbjudas av Västerås stad inom Individ och familjförvaltningen (IFF) på Centrum mot våld, CMV.	Undantag från dokumentation av personlig information enligt 14 kap 5 § då det bedöms vara svårt att nå målgruppen för insatsen utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt.

RIKTLINJE FÖR INSATSER UTAN INDIVIDUELL BEHOVSPRÖVNING

Inledning

Denna bilaga utgör ett komplement till *Riktlinjen för insatser utan individuell behovsprövning* och innehåller en risk-, konsekvens- och barnkonsekvensanalys för respektive insats som föreslås omfattas av undantag från individuell behovsprövning samt de insatser som ska undantas från dokumentation av personliga förhållanden i enlighet med socialtjänstlagen (2025:400). Analysen syftar till att säkerställa rättssäkerhet, målgruppens trygghet samt att belysa eventuella effekter för barn.

Risk-, konsekvens och Barnkonsekvensanalys

ABC (Alla barn i centrum) 3 – 12 år

Målgrupp: Föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år.

Innehåll och Syfte: Föräldrastödsgrupp med fokus att öka föräldrarnas positiva samspel med sina barn. Programmet genomförs med hjälp av videofilmer, rollspel, hemuppgifter och skriftligt material. Syftet med programmet är att stärka familjerelationer och att hjälpa föräldrar handskas bättre med vardagssituationer.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Ökar tillgängligheten för målgruppen att ta del av insatsen utan att behöva genomgå en individuell behovsprövning först.
- Insatsen är en föräldrastödsutbildning på generell nivå och är inte kopplad till någon form av behovsbedömning.
- Vissa deltagare kan ha behov av mer riktade eller intensiva insatser än vad ABC erbjuder, något som riskeras att missas utan behovsprövning och kan fördröja processen att få rätt stöd.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

SALA KOMMUN Vård och omsorg

Telefonnummer: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

- Ses inte som behövt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.
- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.

Bedömning

ABC är en lågröskelinsats med generellt och preventivt syfte. Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning och utan dokumentation av personuppgifter innebär vissa hanterbara risker. Dessa risker vägs upp av de positiva effekterna: ökad tillgänglighet, brett deltagande, samt att fler familjer kan stärka sitt föräldraskap i ett tidigt skede. Med tydliga ramar, utbildade gruppleadare och anonymiserad utvärdering kan både kvalitet och integritet säkerställas.

KOMET 3 – 11 år

Målgrupp: Föräldrar med barn i åldern 3-11 år i familjer där det ofta förekommer bråk hemma mellan barn och föräldrar.

Innehåll och Syfte: Stärka föräldraförmågan, minska konflikter i hemmet och förbättra samspelet mellan barn och föräldrar. Programmet är strukturerat och bygger på inläring av nya strategier genom bland annat hemuppgifter, reflektion och gruppdiskussioner.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen ges redan idag utan individuell behovsprövning.
- Ökar tillgängligheten för målgruppen att ta del av insatsen utan att behöva genomgå en individuell behovsprövning först.
- Vissa deltagare kan ha behov av mer riktade eller intensiva insatser än vad KOMET erbjuder, något som riskeras att missas utan behovsprövning och kan fördröja processen att få rätt stöd.
- Kan fånga upp familjer i ett tidigt skede innan mer omfattande problem uppstår.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Ses inte som behövt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.

- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.
- Möjligheten att identifiera återkommande eller komplexa behov begränsas.
- Enkätutvärdering ingår redan i programmet och ger möjlighet att följa upp varje förälders tankar om insatsen.

Bedömning

Att erbjuda KOMET utan individuell behovsprövning bedöms som ändamålsenligt, då det ökar tillgängligheten och möjliggör tidigt stöd till föräldrar innan problem fördjupas. Samtidigt finns en risk att vissa deltagares behov av mer riktade insatser inte uppmärksammas, vilket kan fördröja att rätt stöd ges. Denna risk kan minskas genom att gruppledare har god kompetens att identifiera och hänvisa vidare vid behov.

Att insatsen genomförs utan dokumentation av personliga förhållanden stärker deltagarnas känsla av trygghet och integritet, vilket kan öka deltagandet. Samtidigt begränsar det möjligheten till uppföljning på individnivå samt att upptäcka mer komplexa behov. Eftersom programmet innehåller anonyma enkätutvärderingar finns ändå möjlighet att samla värdefull information om deltagarnas upplevelser och programmets effekt på gruppnivå.

KOMET 12-18 år

Målgrupp: Föräldrar med barn i åldern 3-18 år i familjer där det ofta förekommer bråk hemma mellan barn och föräldrar.

Innehåll och Syfte: Stärka föräldraförmågan, minska konflikter i hemmet och förbättra samspelet mellan barn och föräldrar. Programmet är strukturerat och bygger på inläring av nya strategier genom bland annat hemuppgifter, reflektion och gruppdiskussioner.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen ges redan idag utan individuell behovsprövning.
- Ökar tillgängligheten för målgruppen att ta del av insatsen utan att behöva genomgå en individuell behovsprövning först.
- Vissa deltagare kan ha behov av mer riktade eller intensiva insatser än vad KOMET erbjuder, något som riskeras att missas utan behovsprövning och kan fördröja processen att få rätt stöd.
- Kan fånga upp familjer i ett tidigt skede innan mer omfattande problem uppstår.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Ses inte som behövt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.
- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.
- Möjligheten att identifiera återkommande eller komplexa behov begränsas.
- Enkätutvärdering ingår redan i programmet och ger möjlighet att följa upp varje förälders tankar om insatsen.

Bedömning

Att erbjuda KOMET utan individuell behovsprövning bedöms som ändamålsenligt, då det ökar tillgängligheten och möjliggör tidigt stöd till föräldrar innan problem fördjupas. Samtidigt finns en risk att vissa deltagares behov av mer riktade insatser inte uppmärksammas, vilket kan fördröja att rätt stöd ges. Denna risk kan minskas genom att gruppledare har god kompetens att identifiera och hänvisa vidare vid behov.

Att insatsen genomförs utan dokumentation av personliga förhållanden stärker deltagarnas känsla av trygghet och integritet, vilket kan öka deltagandet. Samtidigt begränsar det möjligheten till uppföljning på individnivå samt att upptäcka mer komplexa behov. Eftersom programmet innehåller anonyma enkätutvärderingar finns ändå möjlighet att samla värdefull information om deltagarnas upplevelser och programmets effekt på gruppnivå.

STRATEGI

Målgrupp: Föräldrar med barn som har fått diagnosen ADHD

Innehåll och Syfte: STRATEGI är en psykoedukativ gruppinsats som ges till föräldrar i ett tidigt skede efter att deras barn fått en ADHD-diagnos. Utbildningen omfattar kunskap om diagnosen, strategier från beprövade föräldrastödsprogram, samhällsinformation samt föräldrars erfarenhetsutbyte. Syftet är att öka föräldrars förståelse för ADHD, skapa trygghet i föräldrarollen och förmedla konkreta strategier för att bemöta barnets behov på ett konstruktivt sätt.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Ökar tillgängligheten för målgruppen att ta del av insatsen utan att behöva genomgå en individuell behovsprövning först.

- Underlättar snabb tillgång till relevant kunskap och stöd efter diagnos.
- Vissa deltagare kan ha behov av mer riktade eller intensiva insatser än vad Strategi erbjuder, något som riskeras att missas utan behovsprövning och kan fördröja processen att få rätt stöd.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Ses inte som behövt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.
- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.
- Möjligheten att identifiera återkommande eller komplexa behov begränsas.

Bedömning

Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning och utan dokumentation av personuppgifter innebär vissa hanterbara risker och ses därmed som positivt då det underlättar tillgången till stöd och kunskap. För att minska risken att familjer med större behov inte fångas upp krävs att gruppleddare har möjlighet att hänvisa vidare vid behov.

Avsaknaden av dokumentation av personlig information stärker integritetsskyddet och kan öka deltagande, men innebär också begränsningar i uppföljning och samordning.

Öppen ingång – råd och stöd (Föräldrar)

Målgrupp: Föräldrar, omsorgspersoner eller familjer som upplever någon form av bekymmer och vill ha råd och stöd för att komma vidare.

Innehåll och Syfte: Insatsen omfattar upp till fem rådgivande samtal med syfte att ge stöd och vägledning i föräldraskapet eller i relationer inom familjen. Samtalen fokuserar på att sortera oro, vara ett bollplank och fungera som samtalskontakt för familjen. Föräldrar erbjuds information om övrigt stöd inom socialtjänsten samt vägledning kring var man kan vända sig för vidare hjälp. Samtalen kan även inkludera praktiskt stöd i kontakt med andra aktörer och information om hantering av exempelvis orosanmälningar. Barn under 15 år deltar endast om båda vårdnadshavarna samtycker.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda samtalen utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten för individer som ofta annars inte söker stöd.

- Det möjliggör tidig kontakt med stödfunktioner och förebygger att problem förvärras innan hjälp söks.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen bedöms vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att stärka rättssäkerhet och kontinuitet i arbetet rekommenderas tydlig information till deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt hanteras anonymt.

Öppen ingång – råd och stöd (15-21 år)

Målgrupp: Individer 15-21 år som upplever någon form av social problematik och önskar stöd och rådgivning för att ta sig vidare.

Innehåll och Syfte: Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser. Insatsen fungerar som ett första steg till hjälp och kontakt med socialtjänsten.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning sänker tröskeln för unga att söka hjälp och ökar tillgängligheten.
- Det möjliggör tidig insats innan problem fördjupas, vilket är avgörande för ett effektivt förebyggande arbete.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Barnkonsekvensanalys:

- Eftersom insatsen riktar sig direkt till barn och unga är det av särskild vikt att deras rätt till delaktighet, trygghet och anonymitet respekteras.
- Genom undantag från dokumentationskravet skapas möjlighet för deltagande utan risk att känsliga personuppgifter registreras.
- Det är viktigt att tydlig information ges till unga deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt samlas in anonymt (såsom ålder, kön och antal deltagare).

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan individuell behovsbedömning. Vidare ses insatsen vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att säkerställa rättssäkerhet och skapa en trygg kontaktyta för unga bör deltagarna informeras om insatsens syfte, samtalens utformning och hur eventuella uppgifter hanteras.

Provtagning/Drogscreening (barn och unga under 18 år)

Målgrupp: Barn och unga under 18 år där det finns en oro för droganvändning.

Innehåll och Syfte: Prov tas på vårdnadshavares begäran och med barnets/den unges samtycke. Drogtestet används som screening för att uppmärksamma eventuell droganvändning. Insatsen syftar till att:

- ge familjen snabb återkoppling,
- sänka tröskeln för att söka hjälp genom att undanta personlig dokumentation,
- erbjuda fortsatt stöd i form av 3–5 samtal efter provtagningen oavsett resultat.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Kan upplevas som kontrollerande från vårdnadshavare om barnets samtycke inte är genuint. Risk för att provsvar övertolkas.
- Risk att barnets integritet inte tillvaratas fullt ut om fokus hamnar enbart på provresultatet.
- Genom att erbjuda en enkel och icke-dokumentationsbaserad väg in kan fler familjer våga söka hjälp. Tidig upptäckt kan leda till snabbare förebyggande insatser.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Avsaknad av dokumentation kan göra att information går förlorad om familjen söker stöd igen. Risk för bristande kontinuitet mellan olika aktörer.
- Ingen spårbarhet för provresultat eller samtalstillfällen om inte vidare oro föranleder en överföring till myndighetsutövning.
- Genom att undanta dokumentation av personliga förhållanden stärks barnets och familjens integritet, vilket kan göra insatsen mer tillgänglig och avdramatiserad. Detta kan minska känslan av stigmatisering.

Barnkonsekvensanalys

- Barnets samtycke är en förutsättning för att insatsen ska genomföras. Barnet ska informeras om syfte, innehåll och vad resultatet kan leda till.
- Tidig upptäckt av droganvändning möjliggör snabbt stöd. Samtalen efter testet skapar utrymme för dialog och stöd oavsett testresultat.
- Om barnet inte ges reellt inflytande kan förtroendet för socialtjänsten skadas.
- Kombinationen av test och samtal säkerställer att insatsen inte blir en engångshändelse utan en öppning för fortsatt stöd.

Bedömning

Att erbjuda drogtestning utan individuell behovsprövning och utan dokumentation av personliga förhållanden stärker tillgängligheten och kan bidra till att fler familjer söker hjälp i tid. Genom att alltid erbjuda 3–5 uppföljande samtal skapas en trygg struktur som minskar risken för att provtagningen blir en isolerad åtgärd. Barnets integritet och samtycke ska vara centralt, och oro som framkommer i samtal eller genom provresultat ska alltid tas vidare till myndighetsutövning vid behov.

Krisstöd

Målgrupp: Familjer med barn i åldern 0–21 år som befinner sig i en akut kris och samtidigt har en pågående kontakt med myndighetsdelen av socialtjänsten.

Innehåll och Syfte: Insatsen riktar sig till individer i chock- eller reaktionsfasen efter en krisutlösande händelse. Stödet består i första hand av ett krissamtal som, om möjligt, bör erbjudas samma dag eller inom några dagar från det att behovet uppstått. Samtalen fokuserar på att skapa trygghet i det akuta läget och följs av en uppföljande kontakt nästa dag för att säkerställa fortsatt stöd. Innehållet omfattar bland annat hjälp att identifiera viktiga stödpersoner i individens nätverk och kontaktvägar till dessa, samt utdelning av en lista med relevanta kontaktuppgifter till exempelvis professionella aktörer och socialtjänst.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan krav på individuell behovsprövning bidrar till att sänka trösklar till stöd från socialtjänsten.
- Möjligheten att agera snabbt är avgörande i krissituationer. Ett krav på behovsprövning skulle riskera att stödet inte hinner ges i tid, vilket kan förvärra krisreaktionen och öka belastningen på andra akuta insatser.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Krisstödet bedöms vara en insats av rådgivande och stödjande karaktär som syftar till att ge omedelbar hjälp vid akuta livshändelser. För att insatsen ska kunna fylla sitt syfte är det avgörande att den kan erbjudas utan individuell behovsprövning. Ett sådant krav skulle riskera att fördröja stödet i ett läge där snabb tillgång är central för att minska psykisk belastning och förhindra vidare problematik.

Vidare bedöms det inte nödvändigt att dokumentera enskilda personliga förhållanden inom ramen för dessa samtal. Dokumentation kan påverka individens vilja att vara öppen i en redan sårbar situation, vilket i sin tur försvårar insatsens effektivitet. Eftersom samtalen inte är utredande till sin natur och inte används som beslutsunderlag, väger integritetsskyddet tyngre än behovet av uppföljning i detta skede.

Sammantaget talar insatsens karaktär och syfte för att den bör kunna erbjudas utan individuell behovsprövning och utan krav på dokumentation av personlig information, i enlighet med socialtjänstens möjligheter till rådgivande och förebyggande arbete.

Familjebehandling – FFT (Funktionell familjeterapi)

Målgrupp: Familjer med ungdomar (11–18 år) som har ett utåtagerande beteende, begår brott eller missbrukar

Villkor: Barn under 15 år kan delta efter samtycke från båda vårdnadshavarna.

Innehåll och Syfte: Insatsen syftar därför till att åstadkomma en mer stödjande kommunikation och mer ömsesidigt samspel inom familjen. I FFT arbetar en terapeut med hela familjen. I arbetet betonas bland annat vikten av att ta personligt ansvar för det man säger, att vara tydlig med vad man säger och vem man riktar sig till. Det kortsiktiga syftet är att förbättra relationerna och kommunikationen i familjerna. Långsiktigt är syftet att ungdomens antisociala beteende ska upphöra.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda FFT utan krav på individuell behovsprövning bidrar till sänkta trösklar för att ta del av stöd från socialtjänsten och möjliggör tidiga, förebyggande insatser.
- Tidigt tillgängligt stöd kan minska risken för att problem eskalerar och därmed minska behovet av mer ingripande insatser på sikt.
- Avsaknad av behovsprövning kan innebära att insatsen används av familjer som inte tillhör den avsedda målgruppen, vilket kan belasta resurser och minska tillgången för familjer med större behov.

- Risken finns att rättssäkerheten påverkas om det inte finns tydliga rutiner för dokumentation och ansvarsfördelning.

Bedömning

FFT bedöms vara en strukturerad, evidensbaserad insats med tydligt behandlingsfokus och förebyggande karaktär. Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning stärker socialtjänstens möjligheter till tidig intervention och kan bidra till att förebygga allvarligare social problematik. Samtidigt är det viktigt att upprätthålla grundläggande dokumentation för att säkerställa kvalitet, ansvar och möjlighet till uppföljning. Brist på dokumentation kan innebära risker ur både rättssäkerhets- och verksamhetsperspektiv.

Sammantaget bedöms fördelarna med att erbjuda FFT utan behovsprövning överväga riskerna, under förutsättning att tydliga rutiner finns för urval av målgrupp, dokumentation och uppföljning.

Medling

Målgrupp: Insatsen är främst avsedd för lagöverträdare under 21 år samt berörda brottsoffer. Om gärningspersonen är under tolv år får medling ske endast om det finns synnerliga skäl. Någon övre åldersgräns finns inte i lagstiftningen.

Innehåll och Syfte: Medling innebär att en gärningsperson och en målsägande möts inför en opartisk medlare för att tala om brottet och följderna av detta. Insatsen syftar till att gärningspersonen ska få ökad insikt om brottets konsekvenser, för att inte återfalla i brott och att brottsoffret ska ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen ges redan idag utan individuell behovsprövning och är lagstadgad.
- Ökar tillgängligheten och främjar ett snabbt stöd i ett känsligt skede, vilket kan bidra till tidig bearbetning av händelsen.
- Risk att medling föreslås i situationer där parterna inte är känslomässigt eller psykologiskt redo för mötet.
- Förutsätter professionell bedömning av lämplighet innan medling genomförs, även utan formell behovsprövning.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Försvårar uppföljning av hur insatsen påverkar individen över tid.

- Om dokumentation saknas kan det vara svårt att säkerställa att liknande ärenden hanteras rättssäkert och likvärdigt.
- Risk att viktig information kring upplevelser, behov eller särskilda omständigheter går förlorad vid personalbyte.
- Kan förhindra identifiering av återkommande behov eller mönster, t.ex. om en ungdom förekommer i flera ärenden.
- Samtidigt kan en låg dokumentationsnivå bidra till ökad trygghet för deltagarna och sänka tröskeln för att medverka.
- Risk att målgruppen avstår från att delta i insatsen om dokumentationen upplevs som stigmatiserande, vilket kan försvåra skapandet av en trygg och tillitsfull medlingsprocess.
- Risk att brottsoffer väljer att avstå från medling om deltagande innebär registrering hos socialtjänsten, särskilt när inget behov av ytterligare stödinsatser från socialtjänsten finns.

Barnkonsekvensanalys:

Eftersom medling kan omfatta barn som är både gärningspersoner och brottsoffer är det viktigt att barnets rätt till delaktighet, trygghet och skydd för personlig integritet respekteras.

- Deltagande i medling ska vara frivilligt och föregås av tydlig information anpassad efter barnets ålder och mognad.
- Undantag från dokumentationskrav kan vara positivt för att barn ska våga delta, utan rädsla för att känsliga uppgifter registreras.
- Samtidigt bör grundläggande, anonymiserad information (såsom kön, ålder och antal ärenden) samlas in i syfte att möjliggöra utvärdering och verksamhetsutveckling.

Bedömning

Medling är en insats som lämpar sig väl att erbjuda utan individuell behovsprövning, då det är en frivillig och reglerad verksamhet enligt lag. De eventuella risker som finns hanteras genom professionell förberedelse och individuell lämplighetsbedömning inför varje medlingstillfälle. Brist på dokumentation kan medföra svårigheter i uppföljning och kvalitetssäkring, men samtidigt bidrar den låga tröskeln till ökad tillgänglighet – särskilt för barn och unga. För brottsoffer däremot är det inte rimligt att medverkan i medling ska leda till att de registreras hos socialtjänsten, särskilt när inget behov av ytterligare stödinsatser föreligger. Anonymiserad dokumentation rekommenderas för att möjliggöra systematisk uppföljning utan att kompromissa med deltagarnas integritet.

Individuellt anpassad insats – KAA

Målgrupp: Ungdomar som har fullgjort sin skolplikt som är under 20 år och inte har en avslutad eller pågående gymnasieutbildning eller motsvarande.

Innehåll och Syfte: Insatsen kan ske i form av enskilda samtal eller hjälp till kontakt med annan insats ex praktik eller grupp inom arbetsmarknadsenheten. Insatsen dokumenteras med full dokumentation.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Kan leda till att ungdomar får tillgång till insatsen utan att en formell bedömning av behov görs, vilket kan innebära att insatsen inte alltid är rätt anpassad eller att resurser inte fördelas utifrån behov.
- Risk för ojämn likvärdighet om olika ungdomar får olika grad av stöd beroende på engagemang eller tillgång till insatsen snarare än bedömda behov.
- Genom att insatsen erbjuds utan behovsprövning blir den mer tillgänglig och lågtröskel. Det kan öka chansen att unga tackar ja och får rätt stöd i tid. Tillgängligheten kan motverka avhopp och minska risken för socialt utanförskap.

Barnkonsekvensanalys

- Ungdomen får en aktiv roll i att utforma insatsen utifrån egna behov och önskemål. Detta stärker självbestämmande och känsla av ansvar.
- Genom att insatsen är flexibel kan den möta olika behov och förhindra att unga hamnar i långvarig passivitet.
- Om insatsen erbjuds utan strukturerad behovsbedömning finns risk att vissa ungdomar inte får tillräckligt stöd, medan andra får mer än de behöver.
- Full dokumentation säkerställer kontinuitet, rättssäkerhet och att ungdomens utveckling kan följas upp systematiskt.

Bedömning

Att erbjuda individuellt anpassade KAA-insatser utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten och stärker kommunens möjlighet att nå unga i riskzonen för avhopp och arbetslöshet. Genom att kombinera flexibilitet med full dokumentation säkerställs både rättssäkerhet och kvalitet. Dokumentationen gör det möjligt att följa upp, justera insatsen över tid och säkerställa likvärdighet. Samtidigt behöver det finnas tydliga rutiner för hur insatser prioriteras så att ungdomar med störst behov inte riskerar att hamna i skymundan.

Familjerådgivning

Målgrupp: Par, familjer eller ensamstående över 18 år som vill ha individuella samtal om relationsproblem.

Innehåll och Syfte: Familjerådgivning är en frivillig samtalsbaserad insats. Tjänsten riktar sig till personer som upplever svårigheter i sina nära relationer exempelvis parförhållanden, föräldrarelationer eller andra familjekonstellationer. Syftet är att ge stöd i relationsarbetet, förebygga konflikter och främja kommunikation. Familjerådgivningen kan fungera som en vägledning vid beslut om förändring, separation eller fortsatt gemensamt liv.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Bidrar till att sänka tröskeln för att söka hjälp i ett tidigt skede, innan problemen fördjupas.
- Risk att insatsen används för frågor som ligger utanför familjerådgivningens uppdrag (t.ex. psykisk ohälsa eller våld), vilket ställer krav på god professionell bedömning och vid behov hänvisning.
- Möjlighet att snabbt erbjuda stöd utan väntetid kan minska behovet av mer omfattande insatser längre fram.
- Att erbjuda stödet utan behovsprövning stämmer överens med lagens intention om att tjänsten ska ges till den som begär det.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Familjerådgivning är en väl etablerad frivillig insats som lämpar sig för att ges utan individuell behovsprövning. Den låga tröskeln och höga graden av sekretess gör att fler vågar söka stöd i ett tidigt skede, vilket kan förebygga att problem förvärras.

Nätverksmöte

Målgrupp: Personer som känner att de är i behov av att ha ett nätverksmöte lett av nätverksledare för att samla sitt nätverk kring en fråga gällande den enskildes sociala situation.

Innehåll och Syfte: Ett nätverksmöte används för att mobilisera resurser i en individs eller familjs nätverk. Syftet är att samla både formella och informella aktörer kring en person eller familj för att skapa en gemensam förståelse, stärka delaktighet och hitta lösningar som känns hållbara för alla inblandade.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen kan användas i situationer där annan mer riktad insats hade varit mer ändamålsenlig. Det kan även uppstå förväntningar på socialtjänsten som inte kan infrias om behovet egentligen kräver myndighetsutövning.
- Risk att mötet inte leder till tillräckliga åtgärder om det används som ersättning för mer omfattande stöd.
- Genom att insatsen inte kräver behovsprövning blir den lättillgänglig och kan bidra till att personer vågar söka hjälp tidigare. Den stärker individens upplevelse av delaktighet och kan minska risk för eskalering av problem.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Utan dokumentation kan det saknas spårbarhet kring vad som sagts och överenskommits. Risk för att ansvarsfördelning mellan aktörer blir otydlig.
- Om situationen förvärras kan det vara svårt att visa vilken hjälp som redan prövats och vilka aktörer som deltagit.
- Genom att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden minskar risken att individer upplever oro för registrering och integritetsintrång, vilket kan öka deltagande och öppenhet i mötet. Det kan bidra till att sänka tröskeln för att be om stöd.

Bedömning

Nätverksmöte är en insats som lämpar sig väl att erbjuda utan individuell behovsprövning. Det är en lågtröskelinsats som kan förebygga mer omfattande problem genom att mobilisera resurser i nätverket och skapa samsyn kring lösningar. Avsaknad av dokumentation av personliga förhållanden stärker tillgängligheten och upplevelsen av trygghet hos den enskilde. Samtidigt krävs rutiner för att säkerställa att mötet inte ersätter behov av myndighetsutövning, och att nätverksledaren dokumenterar på en övergripande nivå vilka steg som tagits utan att registrera känsliga personuppgifter.

Budgetrådgivning

Målgrupp: Individer som har någon form av ekonomiska bekymmer och önskar råd och stöd för att komma vidare

Innehåll och Syfte: Budgetrådgivning är en rådgivande insats som syftar till att stärka individens förmåga att planera och hantera sin privatekonomi. Insatsen kan handla om att tillsammans gå igenom inkomster och utgifter, göra en hushållsbudget, se över möjliga besparingar och ge råd om hur man kan prioritera mellan olika kostnader. Rådgivningen är frivillig och bygger på dialog samt individens egna mål och förutsättningar.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen fungerar som en lättillgänglig första kontakt vid ekonomiska problem.
- Tillgängligheten bidrar till tidig upptäckt av problem och förebyggande arbete innan situationen förvärras.
- Det finns en liten risk att insatsen används för problem som kräver mer omfattande socialt stöd, vilket ställer krav på att rådgivare kan hänvisa vidare vid behov.
- Att erbjuda stödet utan behovsprövning stämmer överens med lagens intention om att tjänsten ska vara tillgänglig och icke-stigmatiserande.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Budgetrådgivning är en viktig förebyggande insats som bör förbli tillgänglig utan individuell behovsprövning för att nå personer i ett tidigt skede av ekonomiska problem.

Skuldrådgivning och skuldsanering

Målgrupp: Individer som har någon form av ekonomiska bekymmer och önskar råd och stöd för att komma vidare

Innehåll och syfte: Skuldrådgivning och skuldsanering är en stödinsats för personer med skulder som blivit svåra att hantera. Rådgivningen kan handla om att skapa en överblick över skuldsituationen, vara ett stöd i kontakt med fordringsägare, undersöka möjligheter till avbetalningsplaner och informera om rättigheter och skyldigheter. Om förutsättningar finns kan rådgivaren också ge stöd i ansökan om skuldsanering hos Kronofogden. Insatsen utgår från individens behov och syftar till att minska ekonomisk stress och ge långsiktiga lösningar på skuldproblemen.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen ges som en lättillgänglig första kontakt vid ekonomiska problem.
- Tillgängligheten bidrar till tidig upptäckt av problem och förebyggande arbete innan situationen förvärras.

- Det finns en liten risk att insatsen används för problem som kräver mer omfattande socialt stöd, vilket ställer krav på att rådgivare kan hänvisa vidare vid behov.
- Att erbjuda stödet utan behovsprövning stämmer överens med lagens intention om att tjänsten ska vara tillgänglig och icke-stigmatiserande.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Utan dokumentation finns risk att viktig information om skuldsituationen går förlorad, särskilt vid längre processer eller återkommande kontakt. Detta kan försvåra kontinuiteten i rådgivningen och minska möjligheten till uppföljning.
- Svårare för rådgivare att hålla samman bilden av individens ekonomiska situation, vilket kan leda till att insatsen blir mindre effektiv.
- Begränsad dokumentation kan upplevas tryggare för individen och minska känslan av intrång i privatlivet, vilket kan sänka tröskeln för att söka hjälp.

Bedömning

Skuldrådgivning och skuldsanering är en etablerad och viktig insats som redan fungerar väl utan individuell behovsprövning. Tillgängligheten gör att fler söker hjälp i tid, vilket kan förhindra allvarigare ekonomiska och sociala konsekvenser. Samtidigt är dokumentation nödvändig för att säkerställa kvalitet, rättssäkerhet och kontinuitet, särskilt i processer som ofta är långvariga och komplexa. Rådgivarna behöver därför arbeta med proportionerlig dokumentation som fokuserar på det som är nödvändigt för insatsens genomförande och uppföljning, utan att i onödan belasta individen med registrering av känsliga personliga förhållanden.

Öppen ingång – råd och stöd (Våld i nära relation)

Målgrupp: Vuxna över 18 år som utsätts för våld i nära relation, är anhörig till någon som utsatts eller utsätts för våld i nära eller för våldsutövare av våld i nära relation.

Innehåll och Syfte: Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal med fokus på våld i nära relation. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser. Samtalen utformas för att vara ett första steg till hjälp.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda samtalen utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten för individer som ofta annars inte söker stöd.

- Det möjliggör tidig kontakt med stödfunktioner och förebygger att problem förvärras innan hjälp söks.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen bedöms vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att stärka rättssäkerhet och kontinuitet i arbetet rekommenderas tydlig information till deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt hanteras anonymt.

VIR-grupp

Målgrupp: Vuxna över 18 år som utsätts eller utsatts för våld i nära relation.

Innehåll och Syfte: Stödgrupp om 8 tillfällen för att ge stöd, vägledning och råd framåt och träffa andra i en liknande situation, slutna grupp

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Gruppen kan attrahera deltagare med mycket olika behov, varav vissa kanske är i behov av mer omfattande skydd eller individuella insatser.
- Om deltagare med akuta behov inte identifieras riskerar insatsen att bli otillräcklig, och deltagaren kan få en falsk trygghetskänsla.
- Genom att erbjuda insatsen utan behovsprövning blir den mer tillgänglig och lågtröskel, vilket kan göra att fler vågar söka hjälp. Den kan fungera som en inkörsport till andra skyddande och stödjande insatser.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilds personliga förhållanden

- Avsaknad av dokumentation kan leda till bristande kontinuitet om deltagaren senare söker mer individuellt stöd. Risk att viktig information om våldsutsatthet inte fångas upp i tid.
- Svårare att säkerställa att deltagare med omfattande behov hänvisas vidare till rätt instans, exempelvis myndighetsutövning eller skyddat boende.
- Genom att inte dokumentera enskildas personliga förhållanden sänks tröskeln för att delta. Det kan öka tryggheten för personer som annars inte vågar söka stöd av rädsla för registrering eller konsekvenser i kontakten med socialtjänsten.

Bedömning

Att erbjuda en VIR-grupp som insats utan individuell behovsprövning gör det möjligt att snabbt nå fler våldsutsatta vuxna, särskilt de som inte vågar eller vill ta kontakt med myndighetsutövningen. Gruppen bidrar till gemenskap, normaliserar erfarenheter och ger verktyg för förändring. Avsaknad av dokumentation av personliga förhållanden stärker tillgängligheten och kan upplevas som en trygghet. Samtidigt är det viktigt att gruppledaren har tydliga rutiner för att uppmärksamma och föra vidare oro till myndighetsutövande enhet, så att deltagare med akuta eller omfattande behov inte faller mellan stolarna.

Enskilt stöd till anhöriga

Målgrupp: Nära anhöriga till individer som är utsatta för eller som utsätter andra för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld.

Innehåll och Syfte: Samtal och praktiskt stöd som utformas efter individens behov. Fokus ligger på att stärka den anhörigas egen förmåga att hantera sin situation, öka kunskapen om samhällets stödresurser och ge motivation till att ta emot ytterligare stöd vid behov. Insatsen syftar till att minska känslan av ensamhet, främja psykiskt välmående och förebygga utmattning hos den anhörige.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Låg tröskel möjliggör tidiga insatser och förhindrar att anhöriga "faller mellan stolarna".
- Flexibel insats som snabbt kan anpassas efter den anhöriges aktuella behov.
- Ökar tillgänglighet och kan minska psykisk ohälsa och stress hos anhöriga.
- Vissa anhöriga med stora behov kan få för lite stöd i frånvaro av en formell bedömning.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning bedöms som lämpligt för att snabbt kunna ge stöd när behov uppstår. Det möjliggör ett flexibelt och behovsanpassat stöd på individens villkor.

Öppen ingång – råd och stöd (psykosocialt stöd)

Målgrupp: Personer över 18 år som är i behov av psykosocialt stöd.

Innehåll och Syfte: Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal med fokus på psykosocialt stöd. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser. Samtalen utformas för att vara ett första steg till hjälp.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda samtalen utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten för individer som ofta annars inte söker stöd.
- Det möjliggör tidig kontakt med stödfunktioner och förebygger att problem förvärras innan hjälp söks.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen bedöms vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att stärka rättssäkerhet och kontinuitet i arbetet rekommenderas tydlig information till deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt hanteras anonymt.

Öppen ingång - råd och stöd (Skadligt bruk och beroende)

Målgrupp: Vuxna över 18 år som upplever bekymmer kopplat till skadligt bruk eller beroende, exempelvis av alkohol, narkotika/droger eller spel om pengar.

Innehåll och Syfte: Insatsen erbjuder upp till fem rådgivande samtal med fokus på skadligt bruk och beroende. Syftet är att ge information, erbjuda stöd, motivera till förändring samt vid behov hänvisa vidare till lämpliga insatser. Samtalen utformas för att vara ett första steg till hjälp.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda samtalen utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten för individer som ofta annars inte söker stöd.
- Det möjliggör tidig kontakt med stödfunktioner och förebygger att problem förvärras innan hjälp söks.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen bedöms vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att stärka rättssäkerhet och kontinuitet i arbetet rekommenderas tydlig information till deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt hanteras anonymt.

Provtagning/drogscreening (vuxna)

Målgrupp: Individer över 18 år som på eget initiativ vill påvisa drogfrihet alternativt få hjälp att upprätthålla drogfrihet.

Innehåll och Syfte: Drogtest används för att screena om det finns spår av narkotika och andra droger i kroppen. Urinprov används för drogscreening. Syftet är att motivera till och upprätthålla drogfrihet.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Testerna kan användas som ett yttre kontrollinstrument snarare än som ett stöd, vilket kan undergräva individens motivation. Det finns också risk för att testresultaten övertolkas eller används i andra syften än avsett.
- Kan skapa missförstånd eller leda till besvikelse om individen tror att testet ersätter annan behandling eller stödinsats.
- Tillgänglighet utan behovsprövning gör att fler kan söka hjälp i ett tidigt skede och på ett lågtröskelvis, vilket kan öka motivationen till drogfrihet och förebygga återfall.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Avsaknad av dokumentation kan försvåra uppföljning, särskilt om individen vill återkomma för upprepade tester eller om testningen sker som en del i ett större stödbehov.
- Om individens situation förvärras kan det vara svårt att visa vilken hjälp som redan erbjudits eller vilket mönster som funnits i testresultaten.
- Att undanta personlig dokumentation kan sänka tröskeln för att delta, då individer kan känna oro för att testresultat registreras och kan påverka andra delar av livet (t.ex. vårdnadsärenden, arbete, körkort). Detta stärker tilliten till insatsen som stödjande snarare än kontrollerande.

Bedömning

Att erbjuda drogtestning för vuxna utan individuell behovsprövning är en lågtröskelinsats som kan motivera och stärka individer i deras strävan efter drogfrihet. Genom att undanta dokumentation av personliga förhållanden minskar risken för upplevd stigmatisering och kontroll, vilket kan bidra till att fler söker sig till insatsen. Samtidigt är det viktigt att ha rutiner för att uppmärksamma och hänvisa vidare om det finns signaler på mer omfattande stödbehov, så att testningen inte blir en isolerad åtgärd utan en del av en helhet i individens återhämtningsresa.

Mottivationsgrupp

Målgrupp: Individer över 18 år som upplever en ambivalens kring sitt bruk av alkohol, droger eller spel om pengar och det beteende som det medför men som inte upplever tillräckligt stora problem för att påbörja en behandling.

Innehåll och Syfte: Gruppen erbjuds för att öka förståelsen av ett riskbruk samt att ge information till vidare hjälp till den som behöver det.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Deltagare med mer omfattande problematik än vad gruppen är avsedd för kan delta, vilket riskerar att gruppen inte motsvarar deras behov.
- Risk att individer med större stödbehov inte får tillräcklig hjälp och därmed avstår från att söka mer lämpliga insatser.
- Att erbjuda insatsen utan behovsprövning gör den mer lättillgänglig och avdramatiserad, vilket kan locka personer som annars inte hade sökt stöd. Gruppen kan fungera som en brygga till behandling genom att sänka tröskeln och väcka motivation till vidare förändring.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Utan dokumentation blir det svårt att följa deltagarens utveckling över tid eller att identifiera återkommande behov. Vid mer allvarlig problematik kan avsaknad av dokumentation innebära att viktiga varningssignaler missas.
- Det kan försvåra möjligheten att säkerställa kvalitet och kontinuitet i stödet om deltagaren senare söker mer omfattande insatser.
- Att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden kan sänka tröskeln för att delta, vilket är viktigt för målgruppen som ofta befinner sig i ambivalens. Avsaknad av dokumentation kan upplevas som tryggt och stödjande snarare än kontrollerande.

Bedömning

Motivationsgruppen är en insats som lämpar sig väl att erbjuda utan individuell behovsprövning. Den skapar en lågtröskelväg in för personer som annars inte söker stöd, och kan fungera som en viktig länk till mer omfattande insatser vid behov. Avsaknad av dokumentation av personliga förhållanden stärker tillgängligheten och kan öka deltagandet, samtidigt som det kräver att gruppledarna är uppmärksamma på att identifiera och hänvisa vidare de individer vars behov överstiger vad gruppen kan erbjuda.

Enskilt stöd till anhöriga (Skadligt bruk och beroende)

Målgrupp: Nära anhöriga till individer som har ett skadligt bruk eller beroende.

Innehåll och Syfte: Samtal och praktiskt stöd som utformas efter individens behov. Fokus ligger på att stärka den anhörigas egen förmåga att hantera sin situation, öka kunskapen om samhällets stödresurser och ge motivation till att ta emot ytterligare stöd vid behov. Insatsen syftar till att minska känslan av ensamhet, främja psykiskt välmående och förebygga utmattning hos den anhörige.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Låg tröskel möjliggör tidiga insatser och förhindrar att anhöriga "faller mellan stolarna".
- Flexibel insats som snabbt kan anpassas efter den anhöriges aktuella behov.
- Ökar tillgänglighet och kan minska psykisk ohälsa och stress hos anhöriga.
- Vissa anhöriga med stora behov kan få för lite stöd i frånvaro av en formell bedömning.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning bedöms som lämpligt för att snabbt kunna ge stöd när behov uppstår. Det möjliggör ett flexibelt och behovsanpassat stöd på individens villkor.

Dokumentation av personlig information möjliggör för fler att ta del av insatsen och ses inte heller som nödvändigt utifrån insatsens rådgivande karaktär.

Annhörigstöd - grupp

Målgrupp: Individ som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder. Eller nära anhöriga till individer som har ett skadligt bruk eller beroende. Eller nära anhöriga till individer som är utsatta för eller utsätter andra för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld.

Innehåll och Syfte: Anhöriggrupper formas utifrån behov och efterfrågan. Syftet är att sprida kunskap om den specifika livssituationen, ge råd och stöd, samt skapa en trygg mötesplats där deltagarna kan dela erfarenheter med andra i liknande situation.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Ökad tillgänglighet – fler anhöriga kan få stöd utan att behöva genomgå en formell bedömning.
- Låg tröskel gör det enklare att nå anhöriga som annars inte skulle söka hjälp.
- Gruppformatet erbjuder gemenskap och minskar känslan av ensamhet i anhörigrollen.
- Det finns en risk att deltagare med mer komplexa behov inte får det individuellt anpassade stöd de behöver.
- Utan individuell behovsprövning kan det vara svårt att säkerställa att alla deltagare hamnar i rätt typ av grupp.
- Fel matchning eller otillräckligt stöd kan påverka deltagarnas upplevelse negativt och leda till att de avstår fortsatt deltagande.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Ses inte som behövligt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.
- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.
- Möjligheten att identifiera återkommande eller komplexa behov begränsas.

Bedömning

Att erbjuda gruppverksamheten utan individuell behovsprövning bedöms som lämpligt då det ökar tillgängligheten och möjliggör ett tidigt stöd, vilket kan förebygga psykisk ohälsa och överbelastning.

Att inte dokumentera personliga förhållanden är positivt ur integritetssynpunkt och skapar en trygg miljö för deltagare, men innebär samtidigt begränsningar i

uppföljning och samordning. Dessa risker kan hanteras genom att erbjuda möjlighet till vidare kontakt vid behov, samt genom att utbilda gruppleddare i att uppmärksamma och agera på signaler om mer omfattande behov.

Aktiviteter för anhöriga

Målgrupp: Individ som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder.

Innehåll och Syfte: Olika aktiviteter för anhöriga med eller utan sina närstående ex promenadfika, målning och bokläsning. Syftet är att det ska vara hälsofrämjande aktivitet för att stärka den anhöriga. Fånga upp anhöriga som behöver mer råd och stödinsatser. Möjliggöra för de anhöriga att umgås med andra i samma situation, dela erfarenheter och inte behöva känna sig annorlunda.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Låg tröskel gör det lättare för anhöriga att delta, särskilt de som inte själva ser sig som "vårdande anhöriga".
- Minskar känslan av ensamhet och främjar psykiskt och socialt välmående.
- Kan fungera som ett första steg till mer riktat stöd, om behov identifieras under aktivitetens gång.
- Resursfördelningen kan bli ineffektiv om insatsen används av deltagare som inte har behov av stöd.
- Anhöriga med omfattande behov kan bli kvar i otillräckligt stöd utan att få hjälp vidare.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Ses inte som behövligt för att kunna utvärdera insatsen.
- Fler vill ta del av insatsen om de kan göra det utan att bli registrerade utifrån personuppgifter.
- Utan personuppgifter går det inte att följa upp hur insatsen påverkar den enskilda deltagaren över tid.
- Möjligheten att identifiera återkommande eller komplexa behov begränsas.

Bedömning

Att erbjuda dessa aktiviteter utan individuell behovsprövning är lämpligt då det sänker tröskeln för deltagande och kan bidra till att nå en bredare grupp, inklusive de som annars inte söker stöd. Aktiviteterna kan fungera som en ingång till vidare stödinsatser vid behov.

Avsaknaden av dokumentation stärker integritet och underlättar deltagande, men innebär även att vissa behov kan förbli upptäckta. Med rätt utbildning av personal och tydliga hänvisningsrutiner kan dessa risker hanteras.

Enskilt stöd för anhöriga

Målgrupp: Individ som vårdar eller tar hand om en släkting eller annan närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har behov av stöd utifrån ett funktionshinder.

Innehåll och Syfte: Samtal och praktiskt stöd som utformas efter individens behov. Fokus ligger på att stärka den anhörigas egen förmåga att hantera sin situation, öka kunskapen om samhällets stödresurser och ge motivation till att ta emot ytterligare stöd vid behov. Insatsen syftar till att minska känslan av ensamhet, främja psykiskt välmående och förebygga utmattning hos den anhörige.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Låg tröskel möjliggör tidiga insatser och förhindrar att anhöriga "faller mellan stolarna".
- Flexibel insats som snabbt kan anpassas efter den anhöriges aktuella behov.
- Ökar tillgänglighet och kan minska psykisk ohälsa och stress hos anhöriga.
- Vissa anhöriga med stora behov kan få för lite stöd i frånvaro av en formell bedömning.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning bedöms som lämpligt för att snabbt kunna ge stöd när behov uppstår. Det möjliggör ett flexibelt och behovsanpassat stöd på individens villkor.

Dokumentation av personlig information möjliggör för fler att ta del av insatsen och ses inte heller som nödvändigt utifrån insatsens rådgivande karaktär.

Barnbyrån

Målgrupp: Barn, 8-19 år vars föräldrar inte lever tillsammans.

Innehåll och syfte: Manualbaserad utifrån BRIS material – mina föräldrar är skilda. Barnbyrån är en pedagogisk verksamhet för barn till föräldrar som inte lever tillsammans. Barnen ges i gruppen möjlighet att uttrycka sina känslor, tankar och upplevelser. Syftet är att få sätta ord på sina känslor, prata med vuxna som lyssnar och dela erfarenheter med andra som varit med om samma sak.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Genom att inte kräva individuell behovsprövning undviks trösklar för föräldrar och barn att söka hjälp i en ofta känslig livssituation.
- Det finns dock en viss risk att barn med mer omfattande behov inte fångas upp tillräckligt om ingen individuell bedömning görs. Det ställer krav på gruppledarna att kunna identifiera och hänvisa vidare vid behov.
- Den generella karaktären på insatsen gör att den fungerar förebyggande, vilket är i linje med socialtjänstens uppdrag att främja barns psykiska hälsa.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Gruppverksamhetens karaktär gör att dokumentation av personliga förhållanden inte bedöms som nödvändig för att uppnå insatsens syfte.
- Undantag från dokumentationsskyldighet kan underlätta för föräldrar att låta sina barn delta, då det inte upplevs som en socialtjänstinsats med registrering.
- Samtidigt innebär brist på dokumentation att det är svårare att följa upp eventuella individuella behov, särskilt om barnet visar tecken på att behöva mer riktat stöd.

Barnkonsekvensanalys:

- Insatsen riktar sig direkt till barn, vilket kräver att barnets rätt till delaktighet, trygghet och anonymitet vägs in.
- Genom undantag från dokumentationskravet möjliggörs deltagande utan att barn riskerar att känsliga uppgifter registreras.
- Det minskar tröskeln till att ta emot stöd och kan främja barnets känsla av kontroll över sin situation.

- Det är viktigt att tydlig information ges till barn (och deras vårdnadshavare) om vilka uppgifter som eventuellt samlas in anonymt, såsom kön, ålder och antal deltagare.

Bedömning Barnbyrån är en förebyggande insats med låg tröskel för deltagande. Den stärker barns möjligheter att bearbeta och uttrycka känslor kopplade till separation och skapar sammanhang där barn får känna sig sedda. Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning är motiverat utifrån dess generella och pedagogiska karaktär. Dokumentation av personliga förhållanden bedöms inte som nödvändig, och ett undantag från dokumentationsskyldigheten föreslås. Det är dock viktigt att säkerställa att gruppledarna har rutiner för att uppmärksamma barn med behov av vidare stöd och kan vägleda vårdnadshavare till rätt instans.

BIFF (Barn i föräldrars fokus)

Målgrupp: Separerade föräldrar med barn 0-18 år.

Innehåll och syfte: BIFF är en manualbaserad föräldrautbildning framtagen av Rädda Barnen. Den riktar sig till föräldrar som genomgår eller har genomgått en separation och vill få ökad förståelse för hur separationen påverkar barnen. Fokus ligger på hur föräldrar kan stötta sina barn under och efter separationen samt utveckla ett samarbete kring barnen trots en uppslitande relation.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Avsaknaden av individuell behovsprövning underlättar för deltagande, särskilt i en känslig livssituation där en mer formell kontakt med socialtjänsten kan upplevas som avskräckande.
- Det finns dock en risk att föräldrar med mer omfattande behov inte identifieras, vilket kräver att gruppledarna är uppmärksamma och kan hänvisa vidare vid behov.
- Som generell och förebyggande insats fyller BIFF en viktig funktion i att minska konfliktnivåer och förbättra barnens hemmiljö.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Gruppverksamhetens karaktär gör att dokumentation av personliga förhållanden inte bedöms som nödvändig för att uppnå insatsens syfte.
- Undantag från dokumentationskravet kan öka viljan att delta och minska upplevelsen av att vara föremål för socialtjänstens granskning.

- Risk finns att man inte kan följa upp om samma familjer återkommer med mer omfattande behov, vilket kan försvåra helhetsbedömningar och samordning av stöd.

Bedömning: BIFF är en tydligt avgränsad, manualbaserad och förebyggande insats som erbjuds som gruppverksamhet utan att behandla specifika individuella ärenden. Insatsen bedöms kunna erbjudas utan individuell behovsprövning och utan att personlig information dokumenteras, förutsatt att deltagande sker frivilligt och att gruppleadare har god förmåga att identifiera och hänvisa vidare vid behov. Undantag från dokumentationsskyldigheten om personlig information föreslås.

Samarbetssamtal

Målgrupp: Föräldrar som är på väg att separera eller separerade föräldrar med gemensamma barn.

Innehåll och syfte: Samarbetssamtal är strukturerade samtal som erbjuds separerade eller separerande föräldrar för att tillsammans kunna träffa överenskommelser i frågor kring vårdnad, boende, umgänge och annat som rör deras gemensamma barn. Samtalen syftar till att underlätta samarbetet mellan föräldrarna och därigenom främja barnets bästa.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan behovsprövning bidrar till att sänka tröskeln för föräldrarna.
- Detta möjliggör tidiga samtal som kan minska konflikter och främja samarbete, vilket gynnar barnens välmående.
- Det finns en risk att allvarigare problem som våld eller missbruk inte upptäcks eller hanteras inom ramen för samarbetssamtalen, eftersom ingen individuell bedömning görs innan insatsen.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Insatsen anses vara av rådgivande karaktär och därmed behöver inte information av personlig karaktär dokumenteras.
- Begränsad dokumentation bidrar till att skydda föräldrars integritet och uppmuntrar till öppenhet i samtalen.
- Otillräcklig dokumentation kan dock försvåra uppföljning och fortsatt arbete med familjen vid behov.
- En balans behövs mellan att respektera sekretess och att säkerställa adekvat uppföljning.

Bedömning Samarbetssamtal är en värdefull insats som med fördel kan erbjudas utan individuell behovsprövning. Eftersom insatsen är rådgivande i sin karaktär bedöms dokumentation av personlig information inte vara nödvändig. Vid indikationer på mer komplexa problem bör deltagarna hänvisas till andra stödinsatser med möjlighet till mer detaljerad behovsbedömning och dokumentation.

Rådgivning familjerättsgruppen

Målgrupp: Föräldrar gällande vårdnad, boende och umgänge.
Möjlighet att vara anonym

Innehåll och syfte: Familjerättsgruppen erbjuder information och vägledning till föräldrar och samarbetspartners via telefon, Teams och fysiska möten i alla frågor som rör vårdnad, boende och umgänge. Syftet är att ge snabb och tillgänglig rådgivning som kan underlätta föräldrar i deras situation och hjälpa dem att fatta informerade beslut.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning bidrar till att sänka tröskeln för föräldrarna.
- Detta kan bidra till tidigt stöd och förebygga eskalering av konflikter mellan föräldrar.
- Utan behovsprövning finns dock risk att vissa föräldrar med mer komplexa behov inte upptäcks eller hänvisas till mer omfattande insatser.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Rådgivning från familjerättsgruppen är en viktig resurs som bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa god tillgänglighet. Eftersom insatsen är rådgivande i sin natur bedöms det inte nödvändigt att dokumentera personlig information. Vid indikation på behov av mer omfattande stöd bör föräldrar hänvisas till andra insatser där individuell bedömning och dokumentation kan genomföras.

Hela barn – samtalsserie

Målgrupp: Föräldrar i konflikt som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet.

Innehåll och syfte: Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie bestående av fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt. Fokus ligger på hur föräldrarna kommunicerar med varandra snarare än på sakfrågorna. Samtalen följer en tydlig struktur som skapar trygghet i rummet. Utgångspunkten är att sätta barnet i centrum och stärka föräldrarna i att ta ansvar för sin egen förändring samt för hur situationen påverkar barnet.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning underlättar tillgänglighet och möjliggör för fler föräldrar i konflikt att delta.
- Målgruppen är svår att nå utan möjligheten att delta anonymt, vilket kan minska risken för avhållande faktorer.
- Risk finns att insatsen inte passar alla individer med mer komplexa behov, vilka då kan behöva kompletterande eller mer specialiserat stöd.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Då insatsen genomförs med 5 strukturerade samtal och inte går in på djupet av problemen ses dokumentation av personlig information ses inte som nödvändig för att uppnå syftet med insatsen
- Begränsad dokumentation skyddar deltagarnas integritet och kan underlätta att föräldrar söker stöd utan rädsla för registrering av känsliga uppgifter.
- Samtidigt kan brist på dokumentation försvåra individuell uppföljning och bedömning av insatsens effekter över tid.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Med tanke på att insatsens ges under ett begränsat antal träffar samt för att möjliggöra för fler att våga ta del av insatsen föreslås undantag från dokumentation av personlig information, men det är viktigt att säkerställa tydlig information om sekretess och eventuell anonym datainsamling.

Informationssamtal för adoptionsintresserade

Målgrupp: Vuxna över 18 år som vill ha information kring adoption.

Innehåll och syfte: Insatsen erbjuder grundläggande information och vägledning för personer som är intresserade av adoption. Syftet är att ge en

tydlig bild av adoptionsprocessen, stödja den adoptionsintresserade i sina frågor och bidra till ett tryggt och välgrundat beslut.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda insatsen utan krav på individuell behovsprövning bidrar till att sänka tröskeln för att ta del av stöd och information.
- Detta kan öka tillgängligheten och underlätta tidig kontakt med stödresurser för adoptionsintresserade.

Dokumentation

- Insatsen är en rådgivande insats och ska därmed dokumenteras utan information om personliga förhållanden enligt SoL 14 kap 4 §.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen kan ses som rådgivande och därför behöver inte dokumentation av personlig information ske enligt socialtjänstlagen. Det är viktigt att fortsatt tydlig information ges till deltagarna om sekretess och vilka uppgifter som eventuellt kan komma att dokumenteras anonymt.

MIKA-mottagningen

Målgrupp: Vuxna över 18 år med erfarenhet av sexuell exploatering.

Innehåll och syfte: Mikamottagningen erbjuder stöd och kvalificerad rådgivning till vuxna som har erfarenheter av sexuell exploatering. Det kan exempelvis handla om situationer som sex mot ersättning, sexuellt självskadebeteende eller människohandel för sexuella ändamål. Stödsamtal erbjuds i samarbete med familjebehandlare. Syftet är att skapa en trygg och tillgänglig kontaktväg för individer som ofta står långt ifrån det ordinarie stödsystemet.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Att erbjuda samtalen utan individuell behovsprövning ökar tillgängligheten för individer som ofta annars inte söker stöd.
- Det möjliggör tidig kontakt med stödfunktioner och förebygger att problem förvärras innan hjälp söks.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Insatsen anses vara av rådgivande karaktär och därmed behöver inte personlig information dokumenteras.

- Begränsad dokumentation bidrar till att skydda föräldrars integritet och uppmuntrar till öppenhet i samtalen.
- Otillräcklig dokumentation kan dock försvåra uppföljning och fortsatt arbete med familjen vid behov.
- En balans behövs mellan att respektera sekretess och att säkerställa adekvat uppföljning.

Bedömning

Insatsen bör erbjudas utan krav på individuell behovsprövning för att säkerställa tillgänglighet. Insatsen bedöms vara av rådgivande karaktär och bör därför kunna erbjudas utan krav på dokumentation av personlig information enligt socialtjänstlagen. För att stärka rättssäkerhet och kontinuitet i arbetet rekommenderas tydlig information till deltagare om samtalens karaktär och vilka uppgifter som eventuellt hanteras anonymt.

KAST-mottagningen

Målgrupp: Vuxna över 18 år som köper sexuella tjänster eller har funderingar kring sexköp

Innehåll och Syfte: Motiverande samtal, råd och professionellt stöd till förändring. samtalsstöd och rådgivning via telefon, e-post eller fysiska besök. Individuella stödsamtal.

Risk och konsekvens kopplat till att erbjuda insatsen utan individuell behovsprövning

- Insatsen kan nå personer som egentligen skulle behöva mer omfattande stöd eller behandling för underliggande problematik.
- Om behovsbedömning inte görs kan vissa individer inte få rätt nivå av stöd, vilket kan begränsa insatsens effekt.
- Genom att erbjuda insatsen utan behovsprövning blir den mer tillgänglig och lågtröskel. Detta kan öka antalet individer som söker hjälp och minskar risken för att problembeteendet fortsätter obemärkt.

Risk och konsekvens kopplat till att inte dokumentera enskilda personliga förhållanden

- Avsaknad av dokumentation kan göra det svårt att följa upp individens utveckling eller att samla information som kan vara viktig vid eventuellt behov av mer omfattande insatser.
- Svårare att säkerställa kontinuitet och kvalitet i stödet över tid.

- Att undanta dokumentation av känsliga personuppgifter kan sänka tröskeln för deltagande och skapa trygghet, särskilt eftersom målgruppen kan känna stigma eller oro för juridiska konsekvenser.

Bedömning

KAST-mottagningen är en lågtröskelinsats som lämpar sig för att erbjudas utan individuell behovsprövning. Den gör stöd tillgängligt för personer som annars kanske inte skulle söka hjälp. Avsaknad av dokumentation av enskilda personliga förhållanden ökar tillgängligheten och deltagarens upplevelse av trygghet. Samtidigt behöver rutiner finnas för att identifiera individer med större behov och hänvisa dem till mer omfattande stöd eller myndighetsutövning vid behov.